

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petih vrst A Din 2, do 100 vrst A Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, na inostranstvu Din 25.— Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strassmayerjeva 5b — NOVO MESTO Ljubljanska 9, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pomanjkanje surovin v Nemčiji:

Težka industrija proti Göringu

Tajna konferenca nemških industrijskih magnatov v Düsseldorfu — Spomenica Hitlerju in dr. Schachtu

Berlin, 3. avgusta. b. Za kulisami nemške politike se že dolgo vodi ostra borba med zastopniki nemške težke industrije in predstavniki nemške gospodarske štirletke. Nemški industrijski magnati so splošno razpoloženje stavili Hitlerju na razpolago denar za izvedbo njegovih notranje-političnih reform, posebno onih na socialnem polju. Z ukinitvijo delavskih organizacij jim je novi režim olajšal njih položaj in jih zavaroval pred vihanjem mezd. Prav tako so pozdravili tudi Hitlerjevo oboroževanje, ker jim je koristilo, da si je na drugi strani zelo slabo vplivalo na državne finance. Molče so šli celo preko tega, da je morala tekstilna industrija investirati ogromne kapitale, da bi zmogla izdelovanje surogatov tkanin. Razburjenje se šele sedaj, ko jih je Göring, komisar

gospodarske štirletke, udaril s svojim novim kartelom železne in toplotne industrije. Zvedelo se je, da so imeli predstavniki nemške težke industrije te dni svoje posvetovanje v Düsseldorfu. Med udeleženci so bili tudi gospodje Krupp, Thyssen, Klöckner in dr. V glavnem so pretresali Göringov gospodarski načrt in njegov novi kartel železa, ki jih silil, da skoro vse svoje dohodke investirajo v rudnike, ki po svoji rentabilnosti doslej niso bili posebno znani, ter reorganizirajo svoja podjetja tako, da so sposobna za predelavo nemških rud slabše vrste.

Proti temu se industrijski magnati bore z vso silo. Na konferenci v Düsseldorfu so sestavili poseben memorandum in ga izročili Hitlerju in Schachtu. Göring pa je za njih posvetovanje zvedel in jih prese-

netil z novo ofenzivo. Njegov list »Essener Zeitung« jh je ostro napadel, češ da so prav oni krivi, ako danes Nemčija nima dovoljnih količin železa. Zato se je država morala vmešati v to zadevo. Imeli so štiri leta časa, da bi se pobrigali za svojo stroko, v resnici pa so jo zelo zanemarili. Zato je prav, ako se sedaj za svojo malomarnost »skupijo« s plačili, ki jih zahteva Göring.

To opozorilo v Göringovem glavnem organu potrjuje govornice, da se je med zastopniki težke industrije in Göringom vnela huda borba, o kateri je za sedaj še težko reči, kako se bo končala. Göring namreč ve, da imajo ti magnati svoje zagovornike tudi v sami vladi. Zato je vprašanje, kako daleč bo lahko šel v svojem boju proti njim.

Madžarska volilna reforma

Uvedena bo tajna volilna pravica, vendar pa bo še nadalje v veljavi cenzus

Badenpešta, 3. avgusta. d. Madžarska se pripravlja na volilno reformo. Razprave v javnosti kažejo, da bi propad Madžarske ne bo lahka stvar. Volilno reformo so objubilale že vse vlade tako grofa Bethlena, Karolyija, Gömbösa in končno Daranyija. Madžarska opozicija se bori že nad 15 let proti javnemu glasovanju. Tajne volitve so bile namreč uvedene samo v večjih mestih. Na podeželju so se vršile volitve ob asistenci orožništva. Za volilne, ga kandidata so glasovali z aklamacijo, javno in ob prisotnosti krajevnih oblasti. O čistosti volitev ali o kakšni resnični manifestaciji volje širših ljudskih slojev ni bilo niti govora. Zato so tajne volitve postale glavna zahteva madžarske opozicije in naprednega javnega mnenja.

Vlada sedaj sama uvaja volilno reformo, vendar pa ne kaže nobene volje, da bi uveljavila modern volilni zakon. Vlada sicer pristaja na tajno glasovanje, odklanja pa dve važni načeli, splošno volilno pravico in proporcijni sistem. Značilno je pri vsem tem, da madžarska opozicija ne nastopa dovolj energično za uveljavljanje drugih značilnosti resnično modernega volilnega zakona.

Madžarska vlada je objavila javnosti in političnim strankam naslednji predlog: Izmed 245 poslancev naj bi volili s splošno volilno pravico samo 100. Teh sto poslancev bi v resnici volili vsi volilci. V ta namen bi se država razdelila na sto volilnih okrajev. V vseh okrajih bi volili indidvidualno in si morajo kandidati sami pridobiti volilce. Država bi se razdelila na 20 večjih volilnih okrajev, po približnem obsegu županijs. V vsakem teh večjih krajih

bi volili po štiri poslance, skupno 80. Te volitve pa bi ne bile splošne. Volilna pravica bi bila odvisna od imetja in šolske izobrazbe, širši sloji torej ne bodo sodelovali pri teh volitvah. Končno naj bi se vršile tako zbrane državne volitve, za katere bi pripravile kandidatne liste posamezne stranke in pri katerih bi izvolili ostalih 65 poslancev. Glede teh tretjih volitev še ni padla odločitev, ali bodo splošne ali pa bodo omejene samo na gotove sloje. Notranje ministrstvo je zahtevalo podatke o sestavi volilnih imenikov v posameznih županijs in obstoja torej očitnih težnja, da bi se od volitev izključili nezaželeni elementi.

Praktično pomeni, da bo 80 poslancev, ki jih bodo volili samo »zanesljivi« elementi, predstavljali celo tretjino poslancev. Ako bodo na isti način izvolili tudi 65 poslancev na državni kandidatni listi, bo na podlagi cenzusa izvoljenih skupno 145 poslancev, torej nad absolutno večino, ki znaša 123 mandatov. Načelo proporcije se ne upošteva s čimer pa je prekršeno tudi načelo splošne volilne pravice. Ne sme se pozabiti na važno dejstvo, da ne bo merodajen uspeh ene ali druge stranke. V posameznih okrajih bo odločevala absolutna večina ter bo le nekoliko glasov zadostovalo, da zmaga vlada v volilnem okraju. Taka praksa mudi svedoča vladnim krogom mnogo večje upanje v uspeh, kakor bi ga proporcijno računanje celotnega rezultata volitev.

Stara zahteva je torej izpolnjena, širši sloji naroda bodo dobili tajno volilno pravico, vladni krogi pa so pustili v veljavi neenakost volilne pravice in cenzusa.

Novo Mussolinijevo pismo predsedniku angleške vlade

Chamberlain bo stopil v osebne pismene stike tudi s kancelarjem Hitlerjem

Rim, 3. avgusta. d. Uradno potrjujejo, da je včeraj popol. izročil italijanski poslanik Grandi predsedniku britanske vlade Chamberlainu Mussolinijevo odgovor na njegovo osebno pismo. Zvedelo se je, da je pismo napisano v zelo pristranskem tonu in da potrjuje čustva, na katera se je skliceval Chamberlain v svojem pismu predsedniku italijanske vlade Mussoliniju. Predsednik Chamberlain se odpelje drevi na škotsko, kjer bo ostal nekaj tednov na počitnicah.

Po trditvah iz informiranih krogov na merava angleški min. predsednik Chamberlain v kratkem pošlji Hitlerju slično pismo, kakor ga je pred dnevi Mussoliniju.

Drummond pri Ciano

Rim, 3. avgusta. AA. Zunanji minister Ciano je sprejel včeraj britanskega poslanika Drummonda. V dobro poučenih krogih izjavljajo, da je do tega obiska prišlo na pobudo Italije in da ni v nobeni zvezi s pismom, ki ga Chamberlain poslal Mussoliniju. V razgovoru je italijanski zunanji minister izmenjal misli s britanskim poslanikom, ki se je vrnil z Dunaja z večdnevnega obiska.

Italijanska propaganda v Mali Aziji

„Daily Herald“ trdi, da snuje Italija neodvisno zvezo držav pod svojim protektoratom

London, 3. avgusta. o. Laburistični »Daily Herald« je danes objavil senzacionalno poročilo o italijanski imperialistični propagandi v Palestini in sploh vsej Prednji Aziji. Po njegovih informacijah širijo italijanski tajni agenti protiangelsko propagando posebno med Arabci. Mussolini si je ustvaril lastno tezo za ureditev palestinskega vprašanja. Po njegovih nazorih naj bi se obnovil stari rimski imperij, ki naj bi kakor pred 2000 leti obsegal poleg drugih dežel tudi vso Sirijo, Libanon, Palestino in Irak. Te države naj bi se sedaj združile v neodvisno zvezo držav pod italijanskim protektoratom. Italijanski agenti širijo po informacijah omenjenega li-

Francosko stališče

Pariz, 3. avgusta. AA. Izmenjavo pism med predsednikom britanske vlade Chamberlainom in predsednikom italijanske vlade Mussolinijem so francoski krogi z zadovoljstvom sprejeli. V teh krogih izjavljajo, da bo Francija vse storila, da podpre britansko prizadevanje. Chamberlain, pravi »Paris Soir«, je spoznal neuspeh politike nevmešavanja, zato pa mu ostane le še možnost, da skuša na evropski osnovi doseči, kar se na španski podlagi ni dalo.

Lebrun na oddihu

Pariz, 3. avgusta. w. Predsednik francoske republike Lebrun je odšel na svoj poletni dopust, ki ga bo preživel v svojem rojstnem kraju v vzhodni Franciji.

Povratak italijanskih novinarjev v London

Rim, 3. avgusta. w. Dopisniki italijanskih listov, ki so bili pred tremi meseci odpoklicani iz Londona, bodo prihodnje dni zopet prevzeli svojo službo v angleški prestolnici.

godbe in da zato mora povrniti škodo in ukinuti takoj vse, da zaščiti ruski konulat.

Japonci za odločitev z orožjem

Tokio, 3. avgusta. AA. Agencija Domei poroča, da se opaža velika živahnost južno od proge Peking-Tiencin. Stranka Sejukaj zahteva, naj vlada s pomočjo vojske končno vendarle razčisti svoje razmerje s Kitajsko, ker je odločno proti daljšanemu reševanju vprašanja severne Kitajske.

Mednarodno gospodarsko sodelovanje

Bruselj, 3. avgusta. d. Min. predsednik Van Zeeland je sprejel danes predsednika in glavnega tajnika mednarodne trgovske zbornice, s katerima je razpravljal o možnosti oživitve trgovine, kakor tudi o predlogu kralja Leopolda za osnovevanje posebnega mednarodnega instituta, ki bi proučeval mednarodne trgovinske razmere ter pripravljati pot za mednarodno gospodarsko sodelovanje.

Daranyi v Avstriji

Dunaj, 3. avgusta. AA. Predsednik madžarske vlade Daranyi se je v družbi madžarskega prosvetnega ministra Homanna odpeljal preko Dunaja v Bad-Gastein, kjer bo ostal dalje časa na zdravljenju.

Budimpešta, 3. avgusta. AA. List poroča, da Dunaja, da se bo madžarski min. predsednik Daranyi med svojim bivanjem v Avstriji sestel s kancelarjem Schuschniggom in s državnim podtajnikom za zunanje zadeve Schmidtom, vendar pa pravijo tukajšnji uradni krogi, da jim ni ničesar znanega o kakem takem sestanku.

Nesreča grškega izletniškega parnika

Atene, 3. avgusta. w. V nedeljo ponoči je potniški parnik »Hydra« trčil v motorno ladjo »Anastasia«, ki se je popolnoma zasedla v reko izletniški iz otoka Egine. Motorno ladjo je preklalo na dve in se je takoj potopila. Doselej so potegnili iz morja 9 trupel, 30 potnikov pa še pogrešajo.

Aretacije komunistov na Poljskem

Varšava, 3. avgusta. g. V Varšavi, Lodzu in v drugih mestih je policija v zadnjih dneh aretirala več sto komunistov.

S španskih bojišč

Republikanska ofenziva na severni fronti

St. Jean de Luz, 3. avgusta. AA. Po poročilih iz Valencije so vladne čete na severni fronti zavzele postojanko pri Man-gi in Pinerju. Nacionalisti so imeli hude izgube. Na aragonski fronti so vladne čete zavzele vasi Badenas in Rudigla. Na teruelški fronti so vladne čete zavzele vas Pancurdo.

Iz Francovega tabora

Salamanca, 3. avgusta. AA. Po uradnem poročilu nacionalističnega poveljstva so vladne čete na asturski fronti včeraj ponovno prešle v napad. Napadali sta dve brigadi. Nacionalisti so jim uničili dva bataljona. Našli so nad 100 mrtvih na bojišču pred nacionalističnimi postojankami. Zaplenili so še 13 pušk in tri strojnice.

Na aragonski fronti pri Alberacinu čistijo nacionalistične čete zavzeto ozemlje. Ujele so nad 200 sovražnikov. Na ostalih bojiščih ni nič novega.

Poljska gradi vojno luko

Ogromen porast poljske luke Gdynije

Varšava, 3. avgusta. d. V političnih krogih poljskega glavnega mesta je zbudila veliko pozornost vest, da je bila v soboto 24. julija v Gdyniji konferenca visokih državnih dostojanstvenikov, ki so se udeležili min. predsednik inž. Kwiatkowski, zunanji minister Beck ter vojni minister general Kasprzycki in ki je predsedoval predsednik republike Moscicki, ki se mudi na Poljskem primorju na oddihu. Na konferenci so razpravljali o nadaljnji izpolnitvi vojne in trgovske mornarice ter luke v Gdyniji. Člani vlade so pregledali v spremstvu vojvode primorskega vojvodstva Raskiewicza in krajevnih oblasti vse naprave v luki.

Konferenca teh najvišjih poljskih dostojanstvenikov o dokaz, da je poljska vlada čvrsto odločena ojačiti svoj položaj na Baltičnem morju ter razširiti svoje pomorske pretenzije. Na tem področju razvija veliko propagando med poljsko javnostjo pomorske in kolonijalske liga. Viden znak velikega prizadevanja vsega poljskega naroda je baš rast in izpolnitev luke v Gdyniji ki se je razvijala v američkem tempu in američkih razmerjih. Prej mala neznana vas se je pretvorila v impozantno luko in sicer izključno z delom poljskih inženjerjev, delavcev ter brez tuje pomoči.

Danes je Gdynija mesto, ki steje letos že več kakor 100.000 prebivalcev. Prav te dni je bila objavljena statistika o porastu prebivalstva na Poljskem, iz katere je razvidno, da je v Gdyniji največji. Pred nekoliko leti so zgradili v njej novo moderno železniško postajo, v doglednem času pa bodo morali zgraditi novo, ker računajo, da bo imela Gdynija že v kratkem času 300.000 ljudi. Že danes spada Gdynijski promet med največje luke na Baltiku ter narašča njen trgovski promet neprestano. Po uradnih statistikah je znašal promet blaga v Gdyniji od 1. januarja do 30. junija leta 1937 4.343.000 ton, dočim je lani v istem času znašal 3.609.000 ton, kar predstavlja porast 784.000 ton ali 20,3%. Od tega celotnega prometa odpade na izvoz v prekomorske dežele 3.462.000 ton, na uvoz pa 881.000 ton. Pri tem je treba upoštevati, da se mora na podlagi sporazuma med Poljsko in svobodnim mestom Gdanskim dirigirati zunanji del poljskega pomorskega prometa preko gdanske luke.

Po poslednjih vesteh namerava poljska zgraditi v bližini Gdynije posebno vojno luko, dočim se bo Gdynija sama komercializirala. Načrte za komercializacijo podpirajo z vsemi sredstvi zlasti poljski gospodarski krogi.

Vojaške skrbi Egipta

Razširjenje sporazuma z Anglijo o vojaški pomoči

Kairo, 3. avgusta. b. Strateški položaj, v katerem se je znašel Egipt v zadnjem času, sili egiptске nacionalistične kroge, ki so se do sedaj zavzemali za popolno vojaško samostojnost in neodvisnost od angleške vojske, k resnemu razmišljanju, kako naj bi čim bolj uspešno zavarovali svoje izpostavljene pozicije, posebno proti zapadni meji. Zanimivo je, da se je pojavila zaskrbljenost glede lastnih obrambnih spo-

sobnosti prav v tistih egiptskih krogih, ki so se v lanskim pogajanjih z Anglijo najbolj zavzemali za odstranitev angleških posadk z egiptskega ozemlja. Sedaj pa se prav v teh krogih ventilira vprašanje morebitne izpolnitve in razširjenja lanskega angleško-egiptskega sporazuma, posebno glede angleške vojaške pomoči Egiptu v primeru kakšnega resnega konflikta, ki bi ogrožal egiptsko samostojnost.

Bela Kun aretiran

London, 3. avgusta. p. »Daily Telegraph« poroča iz Moskve, da je bilo v zadnjem času izvršenih več novih aretacij komunističnih prvakov. Tako je bil aretiran tudi bivši vodja madžarskih komunistov Bela Kun, o katerem se že svoj čas poročali, da je bil ustreljen. Bela Kun je igral v zadnjem času zelo važno vlogo pri dobavi vojnih potrebščin za Španijo. Poleg njega so bili aretirani tudi eden najbolj znanih članov kominterne Moskenc, komisar za letalstvo Černov, šef oddelka za kulturne stike z inozemstvom Arosjev ter šef oddelka za odnose s Poljsko, baltičskimi in skandinavskimi državami Fehner.

CUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Borzna poročila.

Curih, 3. avgusta. Beograd 10.— Pariz 16.35, London 21.6875, New York 435.375, Bruselj 73.80, Milan 22.9125, Amsterdam 240.20, Berlin 176.20, Dnaja 3.—, Praga 15.00, Varšava 4.40, Moskva 1.10.

Kitajska mobilizacija se nadaljuje z vso naglico

Sprava maršala Čangkajška s političnimi nasprotniki

Šanghaj, 3. avgusta. br. Mobilizacija kitajske vojske se z vso naglico nadaljuje. V nedeljo se je maršal Čangkajšek sestel z vojaškim guvernerjem pokrajine Kvan-si. Guverner je veljal doslej za maršalovega najhujšega političnega nasprotnika. Sestanku pripisujejo že zaradi te okoliščine izredno velik pomen. Splošno zatrjujejo, da sta se oba generala sporazumela o nadaljnji skupni akciji za obrambo kitajskih dežel pred japonsko invazijo.

Nov spopad med japonskim in francoskim vojaštvom

Tiencin, 3. avgusta. br. Na mednarodnem mostu je prišlo včeraj do novega spopada med japonskimi in francoskimi četami. Ob levi obali reke so Japonci zbrali večje oddelke pehote in topništva, francoska vojaška posadka pa se je na drugi strani zakopala v rove in se dobro zavarovala s tanki in barikadami. Spopad je

nastal, ker so Japonci z oklopnimi avtomobili skušali prebrati preko mostu. Borba je trajala pol ure. Ranjenih je bilo več Japoncev in dva Amerita v francoski službi.

Beda ranjencev v Pekingu

Tiencin, 3. avgusta. g. Pri zadnjih bojih in v okolici Pekinga so Japonci pustili več sto ranjencev 48 ur brez vsake pomoči. V Pekingu samem je sedaj okoli 2000 ranjencev, ki so sami prepuščeni usodi. Mnogi so že izvršili samomor.

Ruski protest v Tokiju

Pariz, 3. avgusta. AA. Agencija Havas poroča iz Moskve, da je sovjetska vlada naročila svojemu zastopniku v Tokiju, naj pri japonski vladi protestira zaradi dogodkov v Tiencinu. V notri pravi sovjetska vlada, da po pravici meni, da je japonska vlada odgovorna za sedanje do-

Silno neurje nad Metliko

Voda je zalila več trgovin in drugih pritrilčnih lokalov

Dan za dnem štimo o silnih urah, ki neprestano pustošijo v naši banovini in uničujejo naporno delo in vse prideleke našega marljivega kmeta, da are vse obupan na opustošenje polja ter v strahom in grozo ugiha, s čim bo za silno napolnil prazne kaše. Škoda na uničenem narodnem premoženju gre v težke milijone, pomoč, če bo prišla, bo pa krila le majhen del nastale škoda.

Naša rečna Bela Krajina je letos dosegla še nekako ušla velikim vremenskim katastrofami, ki jo sicer že dokaj let sem tako neumljeno tepejo. Sicer je spomladansko deževje napravilo obutno škodo na sadnem drevju, posebno zgodnjem in sem in tja so bili posamezni kraji prizadeti po hudih nalivih, ki so napravili na naših bregovih njiha in poljih tudi dokaj škoda.

Ze parkrat so se pretekli teden tak od Gorjancev privili težki črnosivi oblaki, ki so grozili z najhujšim, a so se vendar izlili v sicer hudih nalivih. Strašno pa je bilo nad Metliko v nedeljo ponoči. Ves dan je pomaleme deževalo in je dež napravil veliko škodo našim vrlim gasilec, ker je marsikateri gasta odvrnil od njihovega slavlja. Pod večer se je vtila ploha in razgleda goste na vse strani. Po 10. uri večer pa so se odprle na nebu zalivnice. Ni več lila, izpod neba so drli silni potoki vode, kakor da je nastal vesoljni potop. V hipu je bilo povsod vode za peden visoko. Kanali niso mogli več požirati silnih množin vode in tako so se ceste trenutno izpremenile v blatne reke, ki so drvele v nižje ležeče kraje. Najhujše je bilo na Dragah ob državni cesti. Izpod Grabrova po Spitalski dragi in iz Veselice so pridile po cestah in čez Pungert silne množine vode, drle po cesti proti Dragam in se razlivala na vse strani. Po cesti je drla voda najmanj pol metra visoko in vdirala v hiše, preplavljala trgovine in druge pritrilčne lokale. Pri gostilni Kambič je voda drla poldrugi meter visoko po cesti, tako da je ein trgovec Grabrijana moral plavati do hiše ko je bežal pred neurjem domov.

Najhujše je prizadela trgovina g. Malešiča Ivana, metliškega župana. Voda je vdira v hišo po bregu od zadaj in v hipu zalila stanovanje, ležeče v prvem nadstropju več pedit visoko in od tu lila skozi strop, v trgovski lokal v pritrilčju. Napravila je

obutno škodo na špecerijakem, manufakturnem in drugem blagu, ki jo cenil prizadei nad 10.000 din. Ne dosti manjšo škodo trpi tudi trgovec Fux, kateremu je voda vdira v skladišče in trgovino. Nadalje so obutno prizadeli gostilničarji Kambič Jože, Jutraš Cenko, Kremesec Franc, ključavničar Celbar, ki mu je voda demolirala delavnico, čevljarji mojster in trgovec Kremesec Jožef, zasebnica Urhova in drugi. Voda je vdira tudi na šolski vrt, porušila velik kos škarpe in odnesla več kuhičnih metrov zemlje.

Sličnega naliva ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Kakšna je škoda na kulturalu, še ni mogoče preccnti, gotovo pa so obutno prizadeli njive in polja ob hudourniku Sušici, kjer je še sedaj vse pod vodo. Velika je škoda po vinogradih, kjer je naliv iztrgal in odplaval vso rodovitno zemljo tako, da kaže trtje korenine.

Po katastrofi prizadeti z gotovostjo pričakujejo, da jim bodo merodajne oblasti vsaj delno povrnilo nastalo škodo.

Nalivi rušijo ceste

Ljutomer, 2. avgusta. Silni nalivi z nevihtami, ki trajajo že teden dni so dosegli svoj višek v nedeljo zvečer, ko se je med tri ure trajajočim nalivom in nevihto treslo kmetosko ljudstvo v strahu pred streli, ki so udarjale neprenehoma v visoka drevesa. Močan naliv je med strašnim gmenjem in bliskanjem napolnil vse manjše potoke, Mura je narasla in potisnila mnogo vode v svoje robove in pritoke, da so se z njo vred razlili po Obmurgu. Mura je preplavila polja in ceste, ki vodi iz Krapja proti Razkrižju. Ko je voda prestopila to cesto, je vdira na pristavsko cesto, ki je 1 kilometer pod vodo, da je promet pešcev in biciklistov izključen. Polje ob tej cesti je pod vodo, trpi zlasti ajda. Mura še vedno narasča in so poplave neizogibne. Zaradi silnih nalivov ni prispel danes v Ljutomer radgorski vlak, ker je voda poskodovala progo ter so potniki, ki so bili namenjeni v Radence in proti Radgornji, morali nadaljevati pot z drugimi prevoznimi sredstvi. Med nevihto je padla ponekod toča, ki je napravila le majhno škodo na ajdi, dočim so drugi pridelek kakor pšenica in žito pospravljeni. Uničena pa je deloma že tudi lepa otava ob Muri.

Šentpetrska cerkvena doklada

Ljubljana, 3. avgusta. Kaj je prav za prav s cerkveno doklado v šentpetrski župniji? Župljani se še vedno niso pomirili in vse kaže, da se ne bodo tako lahko sprijaznili z novo davščino. Ljudje si žele pojasniti, ali je z novo doklado vse v redu in če res ni nobenega drugega izhoda, kako bi se uravnovesile finance župnije.

Kar se tiče tako zvane konkurenčne obravnave, ki je bila baie pravilno sklicana in vodena, ko so sklepali, da bodo uvedli novo cerkveno doklado, lahko rečemo samo, da to ni bil forum, ki bi imel vsa pooblastila sklepati o novi davščini ne glede na to, kdo se je obravnave udeležil.

Mislimo, da bi morali predvsem prizadeti občinski odbori — ljubljanski, ježenski, dobrunjski in noljski — sklepati na svojih proračunskih sejah, torej pred novim proračunskim letom, tudi o tej davščini. Toda o cerkveni dokladi niso nikjer sklepali, zato pa bi morali sklepanje o novi davščini odložiti do prihodnjega proračunskega leta. Tedaj bodo pa lahko na proračunskih razpravah sklepali samo o uvedbi davščine za leto dni, ne pa za 5 let. Če pojde pri proračunskih sejah vse gladko, bodo novo doklado — seveda, če jo bo nadzorna oblast potrdila — lahko naložili na neposredne davke, v kolikor pač tega zakon ne prepoveduje.

Te doklade so prosta že v naprej vsa poslopja, ki uživajo po členu 37-II zakona o neposrednih davkih davčne olajšave. Ta poslopja so obdavčena samo s 6%, odnosno 12% državno zgradarino ter so prosta vseh davščin in doklad kakršnegakoli značaja.

Iz zanesljivega vira smo pa zvedeli, da so cerkveno doklado predpisali po sedanjih zamisli tudi na poslopja, ki uživajo davčne olajšave in da jo zaračunavajo na podlagi 13% zgradarine, čeprav so poslopja, ki so postala davku zavezana pred 31. decembrom l. 1931, obdavčena samo s 6% osnovnim davkom. Vidimo torej, da je cerkvena doklada na ta poslopja, obdavčena s 6% osnovnega davka, odmerjena po 20%, za vsa druga pa po 10%. Razen tega pa ni točno zaračunavanje davščine na položnicah, kjer je vsak predpis več ali manj povečan.

Zato je zadnje čase na davčni upravi v Ljubljani posebno živahno. Davkoplačevalci, hišni posestniki šentpetrske župnije, prihajajo protestirati proti tem predpisom. Nedvomno je predpis te doklade zdaj še povsem brez zakonite podlage, kar bodo potrdila tudi pristojna oblastva.

ŠAH

šahovska olimpijada v Stokholmu

Stokholm, 2. avgusta. Včeraj je bila otvorjena v Stokholmu šahovska olimpijada, za katero se je prijavilo 20 držav. Izmed njih je zaenkrat dvomljiva udeležba Rumunije, kajti rumunski šahisti še niso prispeli v Stokholm. Z žrebanjem je bil določen naslednji vrstni red: Jugoslavija, Madžarska, Argentina, Zedinjene države, Finska, Belgija, Českoslovaška, Poljska, Danska, Holandska, Latvija, Estonka, Anglija, Italija, Island, Škotska, Litva, Švedska, Norveška in Rumunija. Prva partija Českoslovaška proti Italiji je bila prekinjena v stanju 2 : 1. Flohr je v holandski igri dobil kmeta in dobil partijo s Castaldiem. Riello je izgubil partijo proti Foltysu, Pelikan je podlegel Stalbiju. Partija Zinner-Napolitano je bila prekinjena v gladko dobljenem položaju za Zinnerja. Ostale partije: Jugoslavija : Rumunija 4 : 0 (kontumiscirana), Madžarska : Norveška 3 : 1, Argentina : Švedska 2 : 1, USA : Litva 3 1/2 : 1/2, Finska : Škotska 2 1/2 : 1 1/2, Danska : Estonka 1 : 2, Holandska : Latvija 1 : 1.

so bile zelo efektne. Sledilo je več komičnih točk, med katerimi je vzbudila zlasti tekma v vršah in nastop Radomirja Djokića »Posilni Miša« salve smeha. Planinci-Slovinci so prikazali s državno trobojnico na čelu in uprizarili nastop vstajenice. Narednik-djak Senčur je zanesmo deklariral, a zbor mu je odgovarjal. H koncu so zapeli koroško narodno »Gor čez izaro«. Sledilo je še nekaj komičnih nastopov, edinstvena pa je bila zaključna slika »Osvobojenec«. Zaregljale so strojnice, raznobarvne rakete so švigale po zraku, pokale so petarde in začel se je boj. Na vseh koncih in krajih je ropotalo, grmelo, sikalo in regljalo. V tem divjem metcu se je izločila skupina z veliko državno trobojnico, ki je zmagovito plapolala nad poraženim sovražnikom. Godba je zaigrala »Hej Slovanci«. Bila je krasna slika moči in discipline naše vojske, ki bo ostala vsem v neizbrisnem spominu.

Izredno zanimanje za Mariborski teden

Maribor, 3. avgusta. Kljub neugodnemu vremenu je obisk VI. Mariborskega tedna nad pričakovanje zadovoljiv. Zlasti prvi dan so bile deležne zanimive razstave mnogo obiska in laskavega priznanja. Še v soboto je prispelo iz Avstrije več avtobusov, ki so pripeljali na Mariborski teden na stotine obiskovalcev. Prav tako je bilo v nedeljo ves dan številni avtobusi, avtomobili in vlaki so pripeljali v Maribor nepričakovano mnogo tujcev, ki se niso ustrašili vremenskih neprilik in jim tudi ni bilo žal, da so si ogledali VI. Mariborski teden, ki po vseh izjavah presega vse dosedanje prireditve. V nedeljo je prišlo na Mariborski teden zlasti mnogo okoličanov, ki so si ogledali razstave, ki so bile za naše kmetovalce tudi zelo poučne. Torej zanimanje za Mariborski teden je ogromno, kar dokazujejo že doslej prodane vstopnice.

TRGOVSKA RAZSTAVA

Z ozirom na dejstvo, da je letošnja trgovska razstava na VI. Mariborskem tednu tako velikega obsega in vzbuja vsestransko pozornost, si šteje uprava Mariborskega tedna v dolžnost, da vsaj v kratkih obrih pokaže podoba te prezanilne razstave. Mariborskemu tednu in Trgovskemu združenju se je posrečilo zainteresirati vse mariborske trgovce za sodelovanje na tej razstavi. Zato pa tudi nazorno prikazuje trgovino in trgovsko življenje Maribora in njegovega zaledja. Naj omejitmo samo velikansko zanimanje naših kmetovalcev za kletarske in druge gospodarske potrebščine, ki jih prikazuje trgovska razstava. Nič ne pretiravamo, če trdimo, da je trgovska razstava deležna poleg obrtne in industrijske največ pozornosti obiskovalcev VI. Mariborskega tedna. Obiskovalci so celo organom Mariborskega tedna v pisarni na razstavišču izrazili priznanje, ki ga trgovska razstava v polni meri zasluži in za kar gre našim vrlim trgovskim trgovcem posebna pohvala. Kakor že poudarjamo, je trgovska razstava namenjena v veliki meri tudi našemu podeželju, ki vidi na tej razstavi vse, kar potrebuje na polju in doma pri gospodarstvu. Posebno pozornost vzbujajo tudi predmeti, ki jih razstavljajo mariborska Mestna podjetja. Zato uprava Mariborskega tedna prav vsem priporoča ogled trgovske razstave, zlasti pa ljudem iz okolice.

TEK LAHKOATLETOV SKOZI MARIBOR

Tudi letos so pripravili mariborski lahkoatletski klubi svojo tradicionalno prireditev »Štafetni tek skozi mestno« za prehodni pokal Mariborskega tedna. Tokrat se vrši tek v sredo dne 4. t. m. ob 19. uri. Start je na Korošcih cesti pred letnim telovadiščem »Sokola Matica«, bivši ISSK Maribor. Proga vodi po Korošcih cesti, Malstrovi ulici, Zrinjskem trgu, Kolodvorski ulici, Aleksandrovi cesti s ciljem na Trgu svobode. Skupna dolžina proge znaša 1310 m ter je razdeljena na 6 predaj (7 tekmovalcev). Letos bo proga izredno ostra, ker je posebno »Rapid« v odlični formi in mu bo le težko odvzeti zmago. Branilec pokala je SK »Rapid«. Za prvo trojico plasiranih moštev je Marib. teden daroval lepe speminske kolajne. Obistnovno se naproša, da se na progi, posebno pa na cilju, strogo drži navodil rediteljev ter ne moti rednega poteka tekmovanja.

Nepopoljšljiva Ivanka

Ljubljana, 3. avgusta. V gručni pripravljajocih se ponočnjakov je včeraj ponoči stražnik aretiral mlado dekletko, ki se je zdelo najbolj prepirljivo, pa tudi izredno drzno. Na stražnici je povedala, da se piše Ivanka Greglio, stara 24 let, popoklica uradnika ali tudi natakarka, kakor pač hočejo.

No, kje ste pa bili nazadnje v službi? Pri tem vprašanju je dekletu zastala sap. Šele po dolgem oklevanju je povedala, da je prišla iz Begunj. Zjutraj so jo odvedli na policijsko upravo, kjer so našli v kriminalni razvidnici zapisane vse njene grehe. V ženski kaznilnici v Begunjah je bila Ivanka že dvakrat. Zadnjicejo jo odpustili po prestani kazni šele pred dobrim tednom. Zdaj so jo pa prišli na ulici zaradi vlačugarstva in je kazalo, da nima na vesti drugih grehov. Pa so se na policiji motili...

Ivanko so baš zastihlevali in je za žive in mrtev trčila, da so jo odpustili vsi grehi, za katere je prestala kazen v kaznilnici, ko so se odprla vrata in je stopila v sobo mlada gospodinja iz poljanskega okraja.

Uf, hvala Bogu, jo imajo! Je vzkliznila vesela, ko je zagledala Ivanko pred uradnikom v njeni obleki. In povedala je, da je vzela Ivanko na stanovanje, pa je nenadoma izginila. S seboj je odnesla samo svoje stvari, a se je v njeni odsotnosti vrnila spet čez dva dni, tedaj pa odnasil kar dve kosari njene perila, več oblek, nekaj parov čevljev in sandal ter razne druge predmete.

No, Ivanka, so se jeli po pripovedovanju okradene gospodnje muzati možje postave, kaj pa porečete na to?

Ne morem pomagati, — se je malo v zadregi odrezala Ivanka, — to sem storila zato, ker sem bila skoraj popolnoma gola. Čez dobro uro se je pojavil delevitv in neki bahti v Rožni dolini in prelekal stanovanje stranke, pri kateri se je naselila Ivanka po tatvini v poljanskem okraju. Na svoje presenečenje pa ni našel tam samo na policiji že prijaviene ukradene obleke, marveč še celo zalogo druge obleke, ki jo je ukradla Ivanka po stanovanjih v mestu. Tatnica je kasneje priznala vse nove grehe, ki jih je storila med tednom, ko je bila

sopet prosta. Romala bo spet na sodnjo in nazaj med tovarišice v Begunjah, ker pravijo, da je nepopoljšljiva in da je tam še najbolje spravljena.

Ljubljansko kolo-dvorsko vprašanje

Prva seja Akcijskega odbora

Ljubljana, 3. avgusta. Dopoldne je bila aklicana v magistratni sejni dvorani prva seja Akcijskega odbora za ureditev ljubljanskega železniskega vprašanja. Predsedoval ji je predsednik AO univ. prof. inž. Hrovat, mestni svetnik. Na dnevnem redu je bila predvsem izpolnitelov širšega akcijskega odbora z zastopniki še nekaterih zainteresiranih organizacij in uradov. Kot zastopnik direktorije državnih železnic se je udeležil seje pomočnik direktorja državnih železnic inž. Kavčič, vojno oblast je pa zastopal delegat pri direktoriji državnih železnic kapetan Kosovinec.

Ko je bil odbor kompletiran se z zastopniki številnih korporacij in uradov, je spregovoril o nalogah odbora predsednik ing. Hrovat ter naglašal, da je pri rešitvi ljubljanskega železniskega vprašanja interesirana vsa javnost ter da je zato tudi umestno, da sodelujejo v odboru zastopniki vseh ustanov, ki pri nas predstavljajo javnost. Naravno bi bilo, da bi država sama uredila to zadevo, vendar so razmere takšne, da se je moral ustanoviti akcijski odbor, ki bo vzbudil zanimanje za ureditev ljubljanskega kolo-dvorskega med najširšo javnostjo in da bo zainteresiral za njo tudi pristojna mesta. Zato je prva naloga odbora: določiti deputacijo, ki se bo obrnila na vsa pristojna mesta, organizirati propagando v javnosti s pomočjo propagandnega oddelka in nuditi s tehničnim oddelkom uradom pomoč pri tehničnem delu.

Določena je bila deputacija, in sicer: predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelanič, predsednik akcijskega odbora ing. Hrovat, predsednik mestne občine dr. Adlešič, mestni svetnik dr. Korun, tajnik Zveze industrijcev dr. Golja in zastopniki strokovnih organizacij. Nadalje je bil ustanovljen propagandni oddsek, ki mu načeluje dr. Stele, podnačelnik je pa dr. Korun. Končno je bil ustanovljen še tehnični oddsek z načelnikom ing. Dimnikom in ing. Mažkovškom.

SPORT

Ilirija na Sušaku

Zmaga v plavanju — poraz v waterpolu Sušak, 3. avgusta. Včeraj je Ilirija absolvirala svoj zadnji dvoboj v okviru tekem za Jadranski pokal. Srečala se je z Viktorijo na Sušaku, katero je tako kakor v Ljubljani gladko premagala v plavanju, a v waterpolu je doživela občuten poraz. Rezultat plavalnega dvoboja je bil 59 : 50, torej celo za točko boljše kakor v Ljubljani. Kljub utrujenosti po dolgem potovanju so se naši plavalci odlično držali in so nekateri rezultati izvrstni. Odlična je bila kakor običajno moška ekipa, v kateri je sicer to pot nekoliko odpovedal Fritsch, zlasti na 100 m, a pri ženskah je presenetila Kržanova, ki je zasedla na 100 m prvo mesto z 1:20 pred favorizirano Smollikovo, ki je najbrž nastopila indisponirana. Omeniti moramo tudi krasen čas Wilfana na 100 m v 1:01.4, Wernerjeve na 100 m prsno 1:35 in Finčeve 1:36.3. Černejev famozni rezultat na 200 m prsno 2:52.2 (Grkinčič 3:00.6 in Hribar 3:05.2). V hrbtnem plavanju je bila Smollikova (Viktorija) z 1:30 prva, a lep je tudi čas Lampretove z 1:34.2 in Finčeve II z 1:36.5. Wilfan je tudi sigurno zmagal v hrbtnem z 1:14 in štafeta Ilirije na 4x200 m je plavalja 9:41.2, kar je krasen čas.

V waterpolu se je Viktorija izdatno revanžirala za poraz v Ljubljani (7:1), in sicer z 8:0 (5:0). Waterpolo je še vedno Ahilova peta Ilirije, kakor je bil svoj čas nogomet.

Zaključno stanje točk v plavalni konkurenci za Jadranski pokal je naslednje: Ilirija 353. (Posamezni dvoboji: Ilirija : Jadran) 64 : 45, Ilirija : Triestina 61 : 48, Ilirija : Viktorija 58 : 50, Jadran : Ilirija v Splitu 51 : 59, Triestina : Ilirija v Trstu 55 : 54 in Viktorija : Ilirija na Sušaku 50 : 59. Ilirija je torej odločila pet srečanj v svojo korist, izgubila je edino v Trstu, pa še to zaradi odsotnosti Wilfana. Z večrajšjo tekmo si je že verjetno priborila naslov najboljšega plavalnega kluba, ker srečanje Viktorija : Jadran v Splitu ne bo ničesar spremenilo in je tudi ne more nobeden konkurentov dohiteti.

Anketa

O novem voznem redu

Ljubljana, 3. avgusta. Na železniški direktoriji je bila danes dopoldne anketa o novem voznem redu. Zbrane interese je pozdravil direktor dr. Fatur, potem je pa izpregovoril generalni tajnik Zbornice TOI g. Ivan Mohorič, ki je prikazal našo železniško mizerijo, povdarjajoč, da imajo predlogi glede zboljšanja voznega reda samo namen podpreti direktorijo v njenih prizadevanjih na pristojnem mestu. Predvsem je treba povečati kapaciteto na naših progah in poskrbeti, da se zboljša v železniškem prometu splošen položaj. Direktor dr. Fatur je izjavil, da je pričakoval hude pritombe, mora pa naglašati, da železniško oseboje v dravski banovini ni prav nič popustilo, temveč je moralo delati še več. Pri nas motijo redni promet zlasti številni osebni vlaki, ki čisto prihajajo čez mejo.

Zamud namo krivi doma, marveč največkrat drugod. Zamude dobimo iz Avstrije in iz Madžarske, še najmanj pa iz Italije ter jih oddajamo naprej.

Po odhodu g. direktorja je prevzel vodstvo ankete načelnik g. Hoja, ki je govoril o raznih tehničnih ovirah pri zboljšanju prometa na naših železnicah. Nujno potrebujemo nekaj paralelnih prog. Svetnik g. Petek je odgovarjal na nekatere predloge zlasti glede zboljšanja prometa na gorenski progi. Predsednik SPD dr. Pretnar je govoril o mizeriji na gorenski progi, kjer se voziš z osebnim vlakom 92 km daleč 4 ure. Turistovski vlaki naj bi se uvedli tudi pozimi, ker je pri nas zelo razvit zimski šport in zimska turistika.

Anketa se ob zaključku lista še nadaljuje.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 3. avgusta, katoličani: Najdenje Stefana, Lidija.

DANASJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Ti si moja sreča.

KINO IDEAL: Bogovi so zalavajo.

KINO ŠISKA: Vojni korespondent.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra št. 31.

Izpod sita

Gospod urednik! »Slovenec« vemo! Ne strokovnjaku ste sicer povedali, kar mu gre, zdi se mi pa, da njegovo modrovanje o zaničljivi prezanju slovenstva s tem še ne sme biti pozabljeno. Ne vem, kaj povemo Čehi na to, da se je tako neokusno spoddaknil ob Tyrka in Fuignerja. Vem pa, da bi na Češkem za take neslanosti ne dobili tiskarske barve. Mene zanima samo, koliko največjih Slovencev ima ta Nestrokovnjak poleg škofov Barage in Jegliča še v svojem leksikonu. Mož pravi: Ne delajte jeziku sile. Gospod urednik, kaj če bi mu popeljili na uho: Ne delaj zdravim možganom sile!

»Slovenski narod« l. 1868

9. IV. št. 4: Iz beljaške okolice. Čujte, kako se nam na Koroškem godi. V deželnem zboru nimamo ni enega poslanc, da bi pravice naše zaščitil in zagovarjal. Jój mu, ko bi v javnih zborih pri nas kdo besedice črhal, da je na Koroškem tretjina, t. j. 117.000 Slovencev! Temu naj vsahne jezik, kajti Koroška je — dasi alte (!!) »deutsche Reichsland«! V slovenskem jeziku pisane vloge do deželnega odbora, ki ima pač prevladale cele dežele, ne samo dveh tretjin zastopati, vračajo s kratkim odlokom nazaj: »Uradni jezik dež. odbora je nemški! ... Naš jezik ne najde privoščene kočice ne v solah, ne v občinah in ne v okrajnih uradnih, ne v deželnem zboru in ne v odboru; in Bog zna, morda kmalo ga se v mali koči ne bo smel iskati ...

Preiskava

v tajništvu JNS

Ljubljana, 3. avgusta. Dopoldne je bila v banovinskem tajništvu JNS v Kazini izvršena policijska preiskava. Več policijskih agentov je pod vodstvom policijskega komisarja pregledalo vse prostore, pri čemer so iskali pre-povedane tiskovine. Posneli so tudi vse črke raznih pisalnih strojev.

SOKOL

— Sokol v štrigovi pod lastno streho. Sokolsko društvo v štrigovi obstoja še komaj pet let, pa je eno prvih, ki je deloma že izpolnilo svoj program Petrove petletke s tem, da je v štrigovi kupilo 19 m dolgo in 9 m široko zelo dobro ohranjeno pritrilčno hišo, ki jo preuredi v svoj dom. Stavba je močna, po strokovnjakih ugotovljeno lahko nosi tudi nadstropja. Poleg tega je za novim domom vrt, kjer se bo napravilo primerno, dovolj veliko letno telovadišče. Hiša je bila last g. Šare. Za njo je bilo dovolj reflektantov, ker stoji v bližini cerkve, vendar je Sokol drevje prehitel in s tem postavil temelj sokolskemu delu v štrigovi. Te vesti se je razveselilo vse štrigovsko sokolstvo, ker bo lahko odslej krepko in nemoteno delalo pod lastno streho. Sokol v štrigovi je s tem deloma izpolnil program petletke, ker se je dobro zavedal, kako mu je dom nujno potreben. Društvo ima sedaj svoj dom, kjer bo zbirališče in izhodišče vsega nacionalnega dela.

— Sokolsko društvo Brezovica pri Ljubljani. V našem gnezdu je zadnje tedne vse živo in vse pridno dela, ker se pripravljamo na sokolski praznik, ki ga bomo proslavili z javnim telovadnim nastopom v nedeljo, 8. avgusta. Trda je naša ledina, posebno v sedanjih dnevih in v času teh dogodkov, a mi držimo krepko za plug in orjemo naprej, posebno pa še sedaj, ko smo odstranili vse plevel ter so naše vrste je-kleno prekaljene s Tyrsevo in nacionalno idejo. Uspehe svojega dela hočemo pokazati vsem na naš praznik. Spored je naslednji: Ob 1/3 ur skusnje vseh oddelkov, od 14. do 1/5 ure sprejem gostov na postaji. Ob 1/5 ur. povorka. Ob 1/6 ur. javni nastop, ki ga otvori pozdrav državni zastavi in nagovor. Da se po trdem delu še malo porazgovorimo in razvedrimo, sebo vršila po nastopu vrtna družabna zabava s plesom. Vljudno vabimo narod, da sestre ter sokolstvo naklonjeni narod, da počasti ta naš praznik s svojim posestom. Pridite v našo sredo, da pod varstvom naše trobojke manifestiramo v delu za narod in kralja. Sodeloval bo pri vseh točkah prireditve naša priznana br. godba »Sokola Iz Ljubljane. Vlakovne in ostale prometne zveze so ugodne tako za Ljubljano, kakor za ostale kraje. V primeru slabega vremena se prireditve preloži na nedeljo 15. t. m. Na avdience. Zdravo!

Z dinamitom nad ribe

Škofja Loka, 3. avgusta. Ta čas, ko so bili ljudje najbolj razburjeni zaradi nočnega požara v Starem dvoru in je vse hitelo tja, sta odjeknili v noč dve močni detonaciji. Takoj so se začele poizvedbe. Prišli so na sled dveh ljubljanskih, ki sta posegla v svojem pohlepu po ribah po dinamitu in to v Poljanščici pri moštu v Pustali. Zjutraj, ko je šel g. Mehle, uradnik davčne uprave, na ribolov, je opazil tuja, ki sta imela že polno aktovkov rib. Ljubljancina pa sta imela najbrž elabo vest, kajti vrgla sta aktovkov z ribami vred pred Mehleta in — zbežala! To pa jima ni pomagalo, kajti ujeli so ju in odvedli v zapore škofjeloškega sodišča. Še potem, ko sta sedela v zaporu, so dobili na bregu Poljanščice nad 30 rib, koliko pa jih je voda odnesla od noči do jutra, nihče ne ve. Najbrž sta pripela prijatelja tujih rib v Škofjo Loko s polnoimnim vlakom in odšla na delo. Eden je mehanik, drugi pa kofar. Vodi se natančna preiskava, zlasti tudi zato, ker imajo oblasti velometer opravka s prijatelji rib, ki zbirajo uštevje.

DNEVNE VESTI

Iz Celja

— Zaroka princese Katarine Konstantinovič. V Rimu se je v nedeljo zarokila princesa Katarina Konstantinovič, hči vladarja Italije Petra I. princese Jelene z italijanskim vicerokomulom v Bostnu na Korziški markizom Rudjem Ferace. Zaroka sta se seznanila v januarju na italijanskem dvoru, kjer se nevestina mati princesa Jelena čisto mudi. Poroka bo sredi septembra v Rimu.

— Tretjo državno tekstilno šolo smo dobili. V Jugoslaviji smo imeli doslej samo dve tekstilni šoli in sicer v Leskovcu v Srbiji in v Kranju. Ker pa je prihajalo iz teh šol premalo strokovnih moči, je bila ustanovljena pred 4 leti pri Državni obrtni šoli v Zagrebu mojstrska delovodska tekstilna šola, iz katere je pristojno okrog 25 absolventov. Ker se pa kaže vedno večja potreba po strokovnem nastajanju, je bila ustanovljena pri Državni obrtni šoli v Zagrebu nova tekstilna šola, ki bo omogočala, da bodo lahko že čez nekaj let v naši tekstilni industriji zaposlili samo domače strokovnjake. Šolanje v novi šoli bo trajalo štiri leta.

— Najstarejši novinar Jugoslavije umrl. Včeraj jutraj je umrl v Subotici znani novinar Ivan Hubert, star 74 let. Bil je najstarejši poklicni novinar Jugoslavije, saj je celih 56 let opravljal težko novinarsko delo. Začel je kot strojniški inženir, nato pa se je posvetil novinarstvu. Po osvoboditvi se je vrnil v Subotico, kjer je bil rojen in kjer se je posebno odlikoval na polju pogubitve stikov med Jugoslavijo in Madžarsko.

— V enem dnevu 1.560 tujcev v Splitu. V nedeljo popoldne sta pripeljala dva poseljena vlaka iz Prage v Split 1.200 češkoslovaških letovisčarjev, ki so se večinoma takoj odpeljali v naše kraje Dalmacije. V nedeljo je prišlo v Split tudi 300 letovisčarjev iz Avstrije in 60 iz Madžarske.

— Medved ustavljen avto, poln izletnikov. Večja družba izletnikov se je vračala v nedeljo zvečer s Kalinoviča z avtobusom v Sarajevo. Na Rogoj planini so pa nenkrat zagledali sredi ceste medveda, ki se ni hotel umakniti. Šofer je ustavljen avto in jel na vso moč hupati ter ugašati in zopet prižigati žaromete, da bi medveda pregnal. Končno je kosmatinec mirno odraclal v gozd. Izletniki so prestali precej strahu.

— Ravnatelj hotela pobegnil. Ljubljanska policija je prejela potom radiogram iz Splita ovačbo, da je brez sledu izginil ravnatelj hotela Central v Makarski. Gustav Fabino. Fabino je bil pri trgovski potnik in je stanoval v Zagrebu. Baje je poveljal 13.000 din. si prisvojil legitimacijo Udruženja rez. oficirjev na imo Vjekoslava Vorsiča in izginil iz hotela ter iz Makarske z neko Alico Leske. Ni izključeno, da se je Fabino zatekel v kako letovišče v Slovenijo.

Iz Ljubljane

— Ali je to prav? V nekaterih podjetjih so uslužbencem med uradnimi urami prepovedali privatni telefonski pogovori. Zdej je zadel ta prepoved tudi magistratne uslužbenke. Gotovo je umestno prizadevanje, da se prepreči zlorabe v tem pogledu, toda vprašati se moramo, ali je prepoved privatnih telefonskih pogovorov res potrebna. Najprej si moramo biti na jasnem, da je pojem »privatne« zelo širok, da ni mogoče potegniti stroge meje med privatnimi in uradnimi telefonskimi pogovori. Je pa še nekaj drugega, kar bi morali upoštevati tisti, ki take odredbe izdajajo.

Verjeti pa tudi ne moremo, da bi bila krivica malomarnost ali zanemarjanje uradnih dolžnosti, da je bilo treba seči po takih strogih ukrepih. Naše uradništvo je znano kot solidno, vestno in marljivo in zato se nam zdj odveč.

— Pritožbe proti postopanju končaja se iz dneva v dan množijo. Danes smo dobili novo pritožbo, da je končaj neke v mestu iztrgal neki tuji, baje nemški državljanki iz naročja piščka. Tujka seveda ni vedela, da imamo pasji kontumace, ker je komaj prispela k nam. Da ni bilo v bližini nekega gosposla, ki se je potegnil za uboga piščka, bi ga bil končaj odpeljal. Znan je nam pa še en podoben primer, ko je končaj iztrgal dami iz naročja piščka, češ, da nima nagobčnika. Kaj si bo mislila tujka o naših razmerah in kakšen vtis bodo dobili ljudje v Nemčiji o naši državi, ko bodo zvedeli, kaj je doživela dama s piščkom v naročju pri nas. Dama je dejala, da bo spravila vest o brezsrčnem postopanju našega končaja v nemške liste. Zili se nam, da piščki v naročju, tudi če nimajo nagobčnikov, niso tako nevarni, da bi jih moral končaj pobirati. Sploh bi bil pa še skrajni čas, da bi s pristojnega mesta končaje poučili, kaj sme delati in kako daleč lahko gre v svoji službi.

— Predavanje o gojitvi cvetlic priredi podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva Šiška-Ljubljana v samostanski dvorani v Šiški jutri 4. t. m. ob 20. Predaval bo vrtnar g. Ivan Čeh. Sledil bo razgovor in prijava za razstavo cvetlic na jesenskem vselesnjem, podružnične razstave sadja ter pogovor o skupnem izletu, kjer bo pokazana praktična uporaba škropiv za zatiranje sadnih škodljivcev.

— Abiturijentski tečaj Zbornice za TOI na drž. trgovski akademiji v Ljubljani. Vpisovanje na abiturijentski tečaj se vrši od 1. do 25. septembra. Sprejme se kvečjemu 42 slušateljev (ic). Prijave se sprejemajo tudi med potnicami v pisarni direktorice trgovske akademije od 9. do 10. ure.

— Iz Zaporca ceste. Mestni gradbeni urad sporoča, da bosta zaradi kanalizacije v sredo in četrtek, dne 4. in 5. t. m. za promet zaprti Večna pot od Kosez do Herzmanskyjevega posvetja ter cesta na Brdo.

— Društvo »Soča« priporoča svojemu članstvu, da se polnoštevilno udeležijo prireditve Četinskega društva v Ljubljani v Zvezdi to nedeljo dne 8. t. m. od 17. ure dalje.

— Kolesarka je ob priliki izleta v Postojno izgubila zlato damsko uro. Posten najditelj se prosi, da jo izroči proti nagradi v upravi našega lista.

— Iz zavedi uboja krovskega mojstra Vida Bivica, ki je postal v soboto žrtve divjaških pretepačev, vodi policija energično preiskavo. Doslej so kriminalni organi aretirali že 5 osumljencev, ki so se želena udeleževali napada na Bivica v gostilni Lovec na Cesti 29. oktobra, deloma pa so pretep opazovali. Poleg zidarja Kubiha, ki je pretep izval, obremenjujejo priče najbolj zidarskega pomočnika Franceta Z., o katerem pravijo, da je sunil Bivica v podbradek in ga potem pahnil čez prag gostilne. Kakor je pokazala obdukcija trupla, je Bivicu pri padcu, odnosno udarcu z glavo ob pločnik pošla lohanja in je umrl kasneje v bolnici zaradi notranje krvavitve. Pokojni Vid Bivic zapušta soprogo in tri otroke.

— Iz Vlom v barako. Skladničnik France Jagodnik je včeraj prijavil, da je dopoldne v vlmil nekdo v njegovo barako v Aleševčevi ulici in ukradel iz omare obleko, vredno 460 din ter 5 bankovcev po 100 din. Posestniki Nadi Levstikovi na Dolenjski cesti 29 pa so neznači ukradli z vrta 10 kg marelic ter napravili precej škode na drevju in na ograji.

— Iz žrtve avtomobila. Včeraj smo poročali, da je v nedeljo popoldne neznan avtomobilist podrl na Celovški cesti blizu remize čevlarskega mojstra Stefana Jakopina, stanujočega za Bežigradom. Ponesrečenca so reševalci jedno prepeljali v bolnico, kjer pa je umrl zaradi poškodbe. Jakopin je ležal do ponedeljka nezavesten in je v bolnici podlegel poškodbam. Pokojnik zapušta poleg vdove pet hčerk ter sinčka. Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje! Pogreb pokojnega mojstra bo jutri ob 10. dopoldne izpred šole v Zg. Šiški na pokopališču v Dravici.

— KONZULTACIJA. To zdravilo vzemite vedno dobro četrt ure predno vas začne boleti glava.

— DOMISLJAVOST. On: Nočjo se mi je sanjalo, da sem zasnuhl najlepše dekle na svetu. Ona: In kaj sem porekla na to?

— Z državnega teletista. Včeraj je nastopil svoj redni dopust prvi državni tožilec v Mariboru g. dr. Zorjan. Nadomestoval ga bo državni tožilec g. Sever.

— Licitacija najdenih predmetov. Jutri dne 4. avgusta bo v običajnih prostorih na glavnem kolodvoru licitacija najdenih predmetov. Za licitacijo, ki se bo pričela ob 9. uri dopoldne, je med občinam veliko zanimanje.

— Rogaska Slatina na VI. Mariborskem tednu. Mnogo pozornosti vzbuja na VI. Mariborskem tednu okumu improviziran vrellec Rogaske Slatine, kjer dobe obiskovalci čisto zdravilne mineralne vode. Sodelovanje zdravilišča Rogaske Slatine na Mariborskem tednu bo mnogo koristilo zdravilišču, ker se obiskovalci zelo zanimajo za propekte, ki jih pridno pregledujejo.

— Pojar. Posetitniku Ignacu Rahletu v Radomenu pri Poljanah je v eni pretekli noči zaradi ognja v dimniku zgorelo »anovankajo in gospodarsko poslopje. Ogenj je uničil tudi ves letošnji pridelek, tako da so si ljudje rešili le gola življenja. Pojar je napravil preko 40.000 dinarjev škode.

— Drevoletni koncert v parku. Kakor smo že poročali, prireditelj Ipavčeva pevstva župa v okviru VI. Mariborskega tedna v mestnem parku vokalni koncert. Sodelovala bosta pevski društvi »Dravac in »Jadranc. Na sporedu je mnogo lepih narodnih in umetnih pesmi. Koncert se prične točno ob 20. na kar opozarjamo obiskovalce Mariborskega tedna.

— Strela ušla. Ob priliki zadnje nevihte, ki je divjala nad vso Slovenijo, je strela udarila v gospodarsko poslopje Lovrenea Leskovarja v Dežnem pri Makolah. Izbruhnil je požar, ki je v kratkem času poslopje do tal upelnil. Ogenj je napravil preko 20.000 dinarjev škode.

— Mariborski teden — brez žeparjev. Na policiji so letos kar presenečeni, ker doslej še ni bila prijavljena nobena žeparska tatvina z Mariborskega tedna. Lani ob tem času je bilo že okoli 20 žepnih tatvin. Nenavaden mir s strani žeparjev je pripisati izredno strogi policijski kontroli na Mariborskem tednu. Policijski organi so sicer že tudi letos zalotili dva neznanca z jurga, ki sta prežala na žrtve s težko zlato verižico in zlato uro, toda so jima namero še pravočasno preprečili.

— Tudi jubilej. Pri mariborski reševalni postaji so v nedeljo slavili jubilej. Član reševalnega moštva g. Rupert Lotnik je tega dne prejel v bolnico 1000. bolnika, kar je že lep dožudek v službi slovekoljubja.

— Tujski promet. Pretekli mesec je obiskalo Maribor 2487 tujcev, med njimi 1020 iz Nemčije. Največ je prišlo Avstrijcev, in sicer 450, na drugem mestu so Čehoslovaci (262), sledijo Nemci (146), Italijani, Danci, Madžari, Švicarji, Poljaki, Američani, Francozi, Angleži, Rumuni itd. Nočnin je pri tujakihem zlagalvalnem uradu julija prijavljenih 7246, kar pomeni za mariborska gostinska podjetja dobro konjunkturo.

— Iz celjske statistike. V juliju je obiskalo Celje 1447 tujcev (1113 Jugoslovencov in 334 izozemcev, med njimi 427 izletnikov) nasproti 1012 v letošnjem juniju in 1080 v lanskem juliju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 40 oseb in sicer 13 v mestu in 27 v javni bolnici.

— V celjski bolnici je umrla 26letna posestnikova žena Marija Jevškova od Sv. Brice pri Velenju.

— Žrtve nesreč. V St. Juriju ob južni žel. je v soboto kobra brcnila 47letno dnaričico Ano Dobrčičovo in ji zlomila levo nogo. Na Gorici pri Veliki Pirešici si je šestletna posestnikova hčerka Jožeta Hrapolova doma pri padcu zlomila levo roko, v Vrtečah pri Laškem pa si je šestletna hčerka delavke Marija Polajnerjeva v petek pri padcu zlomila desno ključnico. V rudniku v Zabukovici je padel tam namesti 39letni uradnik Ivan Cvikelj, tako nesrečno, da si je poškodoval hrbtenico. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Iz Maribora

— Prva dva dni Mariborskega tedna. Ze prvi dan VI. Mariborskega tedna je pokazal, kako znajo naši gospodarski krogi ceniti to važno ustanovo. Številne razstave so si ogledale množice obiskovalcev, ki so se vsem, kar so videli, zelo pohvalno razžirali. Ze prvi dan je bilo videti zelo mnogo tujcev. Kljub temu, da je v soboto zvečer nekoliko deževalo, se je zbralo na veseličnem prostoru veliko ljudi, ki so vztrajali in pričakali zopet lepo vreme. V nedeljo dopoldne je bil obisk na Mariborskem tednu zelo zadovoljiv. Z dvema velikima avtobusoma se je prepeljala v Maribor velika družba Avstrijcev, ki so si vsi ogledali VI. Mariborski teden. Zelo mnogo pozornosti in obilo zabave je na veseličnem parku. Omenimo naj higiensko razstavo, ki je zelo poučna. Zanimivo je tudi predavanje v turškem šotoru, kjer medij Mis Aligira pogodi slehernemu gledalcu vse, kar želi. Priznanja so deležni tudi preparati z optičnimi prevarami g. Paradisa, ki je že na lanskem Mariborskem tednu pokazal Mariborčanom mnogo zabavnega.

— Nesreča motociklista. V soboto popoldne se je dirkač Hinko Cerič pripravil za mednarodno motociklistično dirko. Pri treningu se je favoritu Ceriču pripetila nesreča. Trčil je v neko ograjo, pri čemer si je zelo nevarno poškodoval vse prste na levi roki in so ga morali prepeljati v bolnico.

— Strela psa. V Mekotnku so ubili nedavno steklega psa. Čez nekaj dni pa se je priklatil v Razkrižje v koruzo k ženskam majhen črnobel pes, ki je bil tudi stekel. Grizel je zemljo in travo ter hotel ugrizniti tudi dve ženski, ki sta ga ubili s spoma. Pes je iz občine Sv. Miklavž pri Ormožu in je imel št. 26.

— Odeja namestu masti. Posestniki Drobničevi v Babincih so neznači tatovi izpraznili tunko zabele. V njo so spravili staro odejo in jo povrh namazali z zabelo.

— Z državnega teletista. Včeraj je nastopil svoj redni dopust prvi državni tožilec v Mariboru g. dr. Zorjan. Nadomestoval ga bo državni tožilec g. Sever.

— Licitacija najdenih predmetov. Jutri dne 4. avgusta bo v običajnih prostorih na glavnem kolodvoru licitacija najdenih predmetov. Za licitacijo, ki se bo pričela ob 9. uri dopoldne, je med občinam veliko zanimanje.

— Rogaska Slatina na VI. Mariborskem tednu. Mnogo pozornosti vzbuja na VI. Mariborskem tednu okumu improviziran vrellec Rogaske Slatine, kjer dobe obiskovalci čisto zdravilne mineralne vode. Sodelovanje zdravilišča Rogaske Slatine na Mariborskem tednu bo mnogo koristilo zdravilišču, ker se obiskovalci zelo zanimajo za propekte, ki jih pridno pregledujejo.

— Pojar. Posetitniku Ignacu Rahletu v Radomenu pri Poljanah je v eni pretekli noči zaradi ognja v dimniku zgorelo »anovankajo in gospodarsko poslopje. Ogenj je uničil tudi ves letošnji pridelek, tako da so si ljudje rešili le gola življenja. Pojar je napravil preko 40.000 dinarjev škode.

— Drevoletni koncert v parku. Kakor smo že poročali, prireditelj Ipavčeva pevstva župa v okviru VI. Mariborskega tedna v mestnem parku vokalni koncert. Sodelovala bosta pevski društvi »Dravac in »Jadranc. Na sporedu je mnogo lepih narodnih in umetnih pesmi. Koncert se prične točno ob 20. na kar opozarjamo obiskovalce Mariborskega tedna.

— Strela ušla. Ob priliki zadnje nevihte, ki je divjala nad vso Slovenijo, je strela udarila v gospodarsko poslopje Lovrenea Leskovarja v Dežnem pri Makolah. Izbruhnil je požar, ki je v kratkem času poslopje do tal upelnil. Ogenj je napravil preko 20.000 dinarjev škode.

— Mariborski teden — brez žeparjev. Na policiji so letos kar presenečeni, ker doslej še ni bila prijavljena nobena žeparska tatvina z Mariborskega tedna. Lani ob tem času je bilo že okoli 20 žepnih tatvin. Nenavaden mir s strani žeparjev je pripisati izredno strogi policijski kontroli na Mariborskem tednu. Policijski organi so sicer že tudi letos zalotili dva neznanca z jurga, ki sta prežala na žrtve s težko zlato verižico in zlato uro, toda so jima namero še pravočasno preprečili.

— Tudi jubilej. Pri mariborski reševalni postaji so v nedeljo slavili jubilej. Član reševalnega moštva g. Rupert Lotnik je tega dne prejel v bolnico 1000. bolnika, kar je že lep dožudek v službi slovekoljubja.

— Tujski promet. Pretekli mesec je obiskalo Maribor 2487 tujcev, med njimi 1020 iz Nemčije. Največ je prišlo Avstrijcev, in sicer 450, na drugem mestu so Čehoslovaci (262), sledijo Nemci (146), Italijani, Danci, Madžari, Švicarji, Poljaki, Američani, Francozi, Angleži, Rumuni itd. Nočnin je pri tujakihem zlagalvalnem uradu julija prijavljenih 7246, kar pomeni za mariborska gostinska podjetja dobro konjunkturo.

Iz Ljutomera

— Zenska s steklenico nad moškega. V neki okoliški gostilni je popivala vesela družba, v kateri se je neki moški ogrel za precej močno in debelo žensko. Bojevita ženska ga je pa pošteno namlatila in ga slednjič udarila s politersko steklenico po roki, da mu je strla prst. Možakar je moral v bolnico.

— Nov vozni red. Z novim voznim redom je bil uveden nov vlak iz Radgone v Ljutomer, ki nima zveze z vlaki glavne proge. Tujsko-prometno društvo v Radgoni in lokalni činitelji so zato sklenili intervenirati na merodajnih mestih za nujno spremembo voznega reda.

— Nesreča motociklista. Pred dnevi se je vozil po banovinski cesti iz Radgone v Ljutomer mizar Steeler Rudolf z motornim kolesom. Ko se je vračal, mu je privozil nasproti s kobiljo posestnik Novak iz Noršincev. Vozil je po levi strani ceste in se ni zmenil za signale motociklista, a v zadnjem hipu je krenil na desno stran ceste. Ko je privozil Steeler do kobile, se je slednja ustrašila in šla ritarski proti motorju, ki ga motociklist ni mogel več ustaviti. Tako je treščil z motorjem v zadnji del voza. Steeler je dobil samo manjše poškodbe na rokah in nogah, rezervar na motorju in drugi deli motorja pa so močno poškodovani. Ponesrečenca je odpeljal domov v prikolici g. Vrt ml. iz Apač.

— Sekla psa. V Mekotnku so ubili nedavno steklega psa. Čez nekaj dni pa se je priklatil v Razkrižje v koruzo k ženskam majhen črnobel pes, ki je bil tudi stekel. Grizel je zemljo in travo ter hotel ugrizniti tudi dve ženski, ki sta ga ubili s spoma. Pes je iz občine Sv. Miklavž pri Ormožu in je imel št. 26.

— Odeja namestu masti. Posestniki Drobničevi v Babincih so neznači tatovi izpraznili tunko zabele. V njo so spravili staro odejo in jo povrh namazali z zabelo.

Izvoz iz Nemčije narašča iz CSR pa pada

Ljubljana, 3. avgusta. Čehoslovski so čedalje bolj nezadovoljni z našo trgovinsko politiko, kajti Jugoslavija uvaža iz Nemčije čedalje več, iz ČSR pa pada.

Nedavno je naše finančno ministrstvo izdalo statistiko o naši zunanji trgovini v prvem letošnjem polletju. Ta statistika je zbudila močan odmev tudi na Čehoslovake, kjer že nekaj časa s posebno skrbjo zasledujejo razvoj naše zunanje trgovine glede na to, da je naša država zelo pomemben član Male antante. Čehi ugotavljajo, da ne morejo biti zadovoljni z dosedanjimi rezultati gospodarske politike Male antante. Predvsem naglašajo, da se stalno dviga uvoz nemškega in italijanskega blaga v naši državi, med tem ko Jugoslavija uvaža iz ČSR čedalje manj.

V naši zunanji trgovini je na prvem mestu Nemčija in sicer z 20,5% vsega izvoza in z 31,4% uvoza. V Nemčijo smo izvozili v prvem letošnjem polletju za 577,2 milijona din blaga, uvozili pa za 759,6 milijona din. Lani v istem razdobju je znašal izvoz 415,1 milij. din, uvoz pa 471,1 milij. din. To pomeni pri izvozu porast za 39%, pri uvozu pa 61%. Gospodarski stiki Jugoslavije z Nemčijo so torej stalno poglabljajo, vidimo pa tudi, da je naša bilanca z Nemčijo pasivna.

V Avstrijo zadnja leta nismo mnogo izvažali in izvoz je stalno padal; letos je prvič znatno porasel, vendar ne v pravem razmerju s celotnim porastom našega izvoza. Pri uvozu je ostala Avstrija na četrtem mestu, udeležena je z 8,3%, med tem ko je znašal izvoz 10,2%.

Izredno se je dvignil naš izvoz v Francijo, in sicer smo letos izvozili osemkrat več kakor lani, ter se je Francija uvrstila na tretje mesto pri izvozu za Nemčijo in Avstrijo, udeležena z 10,7% (lani samo 2,3%). Uvoz iz Francije pa stalno pada.

Italija je bila predlanskim na prvem mestu med državami, ki izvažajo iz naše države, lani pa nismo imeli z njo zvez zaradi sankcij; letos se je povzpela na 4. mesto pri izvozu in naše države z udeležbo 8,9%. Še hitreje je pa Italija obnovila uvoz svojega blaga v našo državo ter je že dosegla tretje mesto z udeležbo 10,2%.

Čehoslovake je pri našem izvozu komaj na sedmem mestu ter je udeležena s 6,7% izvoza v primeri s 14,6% lani. To se pravi, da se je izvoz Jugoslavije na Čehoslovake zmanjšal od lani, ko je znašal 238,4 milijona din na 187,5 milijona din v letošnjem prvem polletju. Prav tako manj uvažamo iz Čehoslovake; lani smo uvozili za 347,1 milijona din blaga, letos pa za 257,1 milijona din v istem razdobju, kar pomeni padec od 17,4% na 10,6%.

— Popravek. V dnevniku »Slovenski narod« št. 170 od dne 28. julija 1937 ste objavili na 2. strani v 5. stolpcu pod naslovom »Čudne razmere med novomeškimi gasilci« članek, ki se tiče podpisane in v katerem se navaja o meni povsem neresnična dejstva. Z ozirom na to Vas vljudo prosim, da v smislu § (členov) 26, 27 in 28 zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929 blagovolite v zakonito določenem roku in na istem mestu natisniti sledeči popravek: 1) Ni res, da sem podpisal izzval pred odhodom gasilskega avtomobila kakršnekoli neumestne in nepotrebe izpad proti g. Slavku Moretu. Nasprotno pa je res, da nikakega izpada nisem izzval. 2) Ni res, da bi bil preje omenjenega gospoda z besedami »Vi niste gasilec, zato ne boste peljali« odstranil z avtomobila. Pač pa je res, da tega nisem rekel g. Moretu. 3) Ni res, da bi bil šel kot je razumeti iz članka na lastno pest po g. Sterbenca. Nasprotno pa je res, da sem se odpravil s kolesom poklicat istega na povelje dano mi od predpostavljene poveljnika gas. čete. 4) Ni res, da bi se bil kdajkoli opravičil g. Moretu, še manj pa mu rekel, da naj oprosti, ker prejšnji večer nisem vedel ker sem bil vinjen. Nasprotno temu pa je res, da ker ničesar nepravilnega nisem storil, se nikoli g. Moretu nisem šel opravičevati ali mu rekel preje navedene besede. Nadalje je res le to, da sem bil trezen in ne vinjen. 5) Ni res, da bi bil na pogorišču spal v kabini gasilskega avtomobila. Nasprotno pa je res, da nisem na pogorišču zaspal v kabini in da nihče ni mogel kaj takega opazovati. — Pelko Franc ml.

— Popravek. V dnevniku »Slovenski narod« št. 170 od dne 28. julija 1937 ste objavili na 2. strani v 5. stolpcu pod naslovom »Čudne razmere med novomeškimi gasilci« članek, ki se tiče podpisane in v katerem se navaja o meni povsem neresnična dejstva. Z ozirom na to Vas vljudo prosim, da v smislu § (členov) 26, 27 in 28 zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929 blagovolite v zakonito določenem roku in na istem mestu natisniti sledeči popravek: 1) Ni res, da sem podpisal izzval pred odhodom gasilskega avtomobila kakršnekoli neumestne in nepotrebe izpad proti g. Slavku Moretu. Nasprotno pa je res, da nikakega izpada nisem izzval. 2) Ni res, da bi bil preje omenjenega gospoda z besedami »Vi niste gasilec, zato ne boste peljali« odstranil z avtomobila. Pač pa je res, da tega nisem rekel g. Moretu. 3) Ni res, da bi bil šel kot je razumeti iz članka na lastno pest po g. Sterbenca. Nasprotno pa je res, da sem se odpravil s kolesom poklicat istega na povelje dano mi od predpostavljene poveljnika gas. čete. 4) Ni res, da bi se bil kdajkoli opravičil g. Moretu, še manj pa mu rekel, da naj oprosti, ker prejšnji večer nisem vedel ker sem bil vinjen. Nasprotno temu pa je res, da ker ničesar nepravilnega nisem storil, se nikoli g. Moretu nisem šel opravičevati ali mu rekel preje navedene besede. Nadalje je res le to, da sem bil trezen in ne vinjen. 5) Ni res, da bi bil na pogorišču spal v kabini gasilskega avtomobila. Nasprotno pa je res, da nisem na pogorišču zaspal v kabini in da nihče ni mogel kaj takega opazovati. — Pelko Franc ml.

— Popravek. V dnevniku »Slovenski narod« št. 170 od dne 28. julija 1937 ste objavili na 2. strani v 5. stolpcu pod naslovom »Čudne razmere med novomeškimi gasilci« članek, ki se tiče podpisane in v katerem se navaja o meni povsem neresnična dejstva. Z ozirom na to Vas vljudo prosim, da v smislu § (členov) 26, 27 in 28 zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929 blagovolite v zakonito določenem roku in na istem mestu natisniti sledeči popravek: 1) Ni res, da sem podpisal izzval pred odhodom gasilskega avtomobila kakršnekoli neumestne in nepotrebe izpad proti g. Slavku Moretu. Nasprotno pa je res, da nikakega izpada nisem izzval. 2) Ni res, da bi bil preje omenjenega gospoda z besedami »Vi niste gasilec, zato ne boste peljali« odstranil z avtomobila. Pač pa je res, da tega nisem rekel g. Moretu. 3) Ni res, da bi bil šel kot je razumeti iz članka na lastno pest po g. Sterbenca. Nasprotno pa je res, da sem se odpravil s kolesom poklicat istega na povelje dano mi od predpostavljene poveljnika gas. čete. 4) Ni res, da bi se bil kdajkoli opravičil g. Moretu, še manj pa mu rekel, da naj oprosti, ker prejšnji večer nisem vedel ker sem bil vinjen. Nasprotno temu pa je res, da ker ničesar nepravilnega nisem storil, se nikoli g. Moretu nisem šel opravičevati ali mu rekel preje navedene besede. Nadalje je res le to, da sem bil trezen in ne vinjen. 5) Ni res, da bi bil na pogorišču spal v kabini gasilskega avtomobila. Nasprotno pa je res, da nisem na pogorišču zaspal v kabini in da nihče ni mogel kaj takega opazovati. — Pelko Franc ml.

— Popravek. V dnevniku »Slovenski narod« št. 170 od dne 28. julija 1937 ste objavili na 2. strani v 5. stolpcu pod naslovom »Čudne razmere med novomeškimi gasilci« članek, ki se tiče podpisane in v katerem se navaja o meni povsem neresnična dejstva. Z ozirom na to Vas vljudo prosim, da v smislu § (členov) 26, 27 in 28 zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929 blagovolite v zakonito določenem roku in na istem mestu natisniti sledeči popravek: 1) Ni res, da sem podpisal izzval pred odhodom gasilskega avtomobila kakršnekoli neumestne in nepotrebe izpad proti g. Slavku Moretu. Nasprotno pa je res, da nikakega izpada nisem izzval. 2) Ni res, da bi bil preje omenjenega gospoda z besedami »Vi niste gasilec, zato ne boste peljali« odstranil z avtomobila. Pač pa je res, da tega nisem rekel g. Moretu. 3) Ni res, da bi bil šel kot je razumeti iz članka na lastno pest po g. Sterbenca. Nasprotno pa je res, da sem se odpravil s kolesom poklicat istega na povelje dano mi od predpostavljene poveljnika gas. čete. 4) Ni res, da bi se bil kdajkoli opravičil g. Moretu, še manj pa mu rekel, da naj oprosti, ker prejšnji večer nisem vedel ker sem bil vinjen. Nasprotno temu pa je res, da ker ničesar nepravilnega nisem storil, se nikoli g. Moretu nisem šel opravičevati ali mu rekel preje navedene besede. Nadalje je res le to, da sem bil trezen in ne vinjen. 5) Ni res, da bi bil na pogorišču spal v kabini gasilskega avtomobila. Nasprotno pa je res, da nisem na pogorišču zaspal v kabini in da nihče ni mogel kaj takega opazovati. — Pelko Franc ml.

— Popravek. V dnevniku »Slovenski narod« št. 170 od dne 28. julija 1937 ste objavili na 2. strani v 5. stolpcu pod naslovom »Čudne razmere med novomeškimi gasilci« članek, ki se tiče podpisane in v katerem se navaja o meni povsem neresnična dejstva. Z ozirom na to Vas vljudo prosim, da v smislu § (členov) 26, 27 in 28 zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929 blagovolite v zakonito določenem roku in na istem mestu natisniti sledeči popravek: 1) Ni res, da sem podpisal izzval pred odhodom gasilskega avtomobila kakršnekoli neumestne in nepotrebe izpad proti g. Slavku Moretu. Nasprotno pa je res, da nikakega izpada nisem izzval. 2) Ni res, da bi bil preje omenjenega gospoda z besedami »Vi niste gasilec, zato ne boste peljali« odstranil z avtomobila. Pač pa je res, da tega nisem rekel g. Moretu. 3) Ni res, da bi bil šel kot je razumeti iz članka na lastno pest po g. Sterbenca. Nasprotno pa je res, da sem se odpravil s kolesom poklicat istega na povelje dano mi od predpostavljene poveljnika gas. čete. 4) Ni res, da bi se bil kdajkoli opravičil g. Moretu, še manj pa mu rekel, da naj oprosti, ker prejšnji večer nisem vedel ker sem bil vinjen. Nasprotno temu pa je res, da ker ničesar nepravilnega nisem storil, se nikoli g. Moretu nisem šel opravičevati ali mu rekel preje navedene besede. Nadalje je res le to, da sem bil trezen in ne vinjen. 5) Ni res, da bi bil na pogorišču spal v kabini gasilskega avtomobila. Nasprotno pa je res, da nisem na pogorišču zaspal v kabini in da nihče ni mogel kaj takega opazovati. — Pelko Franc ml.

— Popravek. V dnevniku »Slovenski narod« št. 170 od dne 28. julija 1937 ste objavili na 2. strani v 5. stolpcu pod naslovom »Čudne razmere med novomeškimi gasilci« članek, ki se ti

Velikomestna Mikličeva kavarna

Ljubljana, 3. avgusta. Te dni je bil slovesno odprt nov tretji trakt Mikličevega modernega hotela »Metropol«. Že prej priljubljena kavarna v hotelu je bila s tem podaljšana s prostorom v novem traktu, s čimer je celotni lokal dobil res velikomestno lice. Izredno okusno je po načrtih arh. Amara opravljen in urejen novi kavarniški del. Poln je svetlobe in zraka. Notranja arhitektura, barvna ureditev, razporeditev miz, stolov in lož, vse to gosta naravnost prevzame, ko stopi v lokal. Že sama notranjost je tako prijetna in ga zadržuje. Od takih lokalov se človek težko loči, kakor se težko loči od prijetne, prijazne, sončne družbe.

Impozantna je zrcalna stena v kavarni, smotrna in efektivna razsvetljava udobno so stoli. In vse je delo domačih rok iz domačega kamna, lesa in bakra. Po okusnosti, udobnosti in smotrnosti se Mikličeva kavarna kosa gotovo z najlepšimi in najmodernejšimi kavarnami v velikih mestih Ljubljane se lahko postavi z njo pred tujci. Razume se, da je tudi postrežba odlična in da ima kavarna na razpolago vse domače in tuje časopise ter revije.

V treh nadstropjih nad novim delom kavarne je hotel Metropol dobil 40 novih hotelskih sob, tako da je v vseh treh traktih hotela na razpolago 150 sob ali

200 postelj. V novem traktu hotela je lastnik uredil sobe po načelu, da je gostu potrebna predvsem udobnost in domačnost ter da je ustrezno glavni želji in zahtevi vsakega gosta, da vladaj v vseh prostori, rih vzorna čistota in praktičnost. Sobne imajo tekočo toploto in mirno vodo in kopalnico. Na razpolago so apartmani z dvema sobama. Gostu služijo za klicanje po strežnega osebja najmodernejša signalna naprava. Vsi prostori imajo centralno kurjavo. Kakor v kavarni, tako je tudi v hotelskem delu Metropol vse urejeno smotrno in praktično, pa tudi okusno in domače. Graditelj in arhitekt je vodila misel, da se mora gost tudi v hotelu počutiti kakor doma in da ne sme ničesar pogrešati. Kljub temu, da lastnik nudi gostom vso udobnost, so cene zmerno in celo konkurenčne.

Kavarna in hotel Metropol je pod strokovnjakim vodstvom g. Karla Mikliča, čigar iniciativnost, poštenost in sposobnost so zadostno jamstvo, da bo večinski hotel Metropol obdržal svoje številne stare goste in pridobil še nove. Ob enem je treba ceniti njegovo delo za moderniziranje hiše tudi iz tujekoprometne, ga vidika, saj je sleherni napredek posameznih podjetij v mestu tudi napredek čedale bolj važen kot tujekoprometno mesto uveljavljajoče se Ljubljane.

Po najkrajši poti na Rab

Nekaj o rabskih nočeh, nekaj pa o slovenskem veseljaku Jelačinu

Rab, 29. julija. Kriv je prav za prav naš »Slovenski veseljak« Mirko Jelačin, da je tako, da se človek odloči in odhiti na Rab, ali kako? Z vlakom celih 11 ur, ali z avtobusom kar 7. Kaj še, saj imamo še avione in naš Aeropot. Bilo je v petek, preteklega tedna, mislim, da je bilo baš 23. julija, ko sem se s »suito« odpravil na naš ljubljanski aerodrom »preizkusiti« letala. Dr. Rape, naš šef centra, se je smejal, ko me je zagledal. V »Narodu« je baš ta dan izšlo poročilo o delu Aeropota in Aerokluba Ljubljana. Pasajirski leti in tako dalje. »Narodu« človek verjame, če piše, da je vse tako lepo varno in udobno. Pa smo šli, malo z ljubljanskim tramvajem, malo pa peš, malo, samo celo uro. Trije in vstrel! Petek in 23. v mesecu, torej slab dan, poln razočaranja in vsega, kar spada zraven. Nekaj ob 3. smo prišli do hangarjev. Poleti bodo šele okrog 6. ure. Izjemoma malo prej, če bo treba, mi je dejal s številkami obložen dr. Rape. Tako zvani »poizkusni kuneč« je bila boljša polovica, ki je absolvirala z dr. Rapetom svoj krst. Tako nad Ljubljano, Vištem in nazaj, 7 minut, brez vseh komplikacij. To je tudi nekaj. Saj dr. Rape, ki je fino čuteč pilot, ve, kako je treba ravnati z nežnimi cveti, ki prvič okusijo nebeske višave.

Glede testamenta sva uredila pred pričami: dr. Rape in prijatelj kepec bi bila priči, če bi se polovici kaj zgodilo. No, in če bi se kaj zgodilo, bi najbrže dr. Rape ne mogel zame »dobro« govoriti...

Pa se ni nič zgodilo in tako mi je ostala boljša polovica pri zdravju in življenju... Tega je kriv dr. Rape!

No, potem je bilo nebroj šolskih polotov, med tem se je dvignil Stane Pelan s »Fizirja« za pol ure v zrak. Pristal je osem minut prej, zato sva z dr. Rapetom zasedla »Fizirja« in odletela v nebeske višave. On pred menoj, jaz za njim. Na levi je imel zrcalo, tako da sem ga mogel gledati v obraz, ki se je nekako sumljivo smejal, ko sva rezala pod oblake. Nekaj

časa sva se vrtela okrog brega brila, občutki kar najlepši, v zrcalu je pilot gledal kljubuje? Tako si je mislil dobrodušni dr. Rape, pritisnil plin in tedaj je bilo tiho, kar je običajno zgoraj — spodaj in obratno. Looping ali »salto mortale« po človeških pojasnilih. Enkrat, dvakrat in tako dalje...

»Ne boš me, hudiča.« sem si dejal in se režal v zrcalo! Potem sva absolvirala nad hangarji še nekaj vrlogov, pa gladko pristala. To ej bil predznamenje za naslednji dan. Ko sva pristala, prišlo čisto polovici. Vsi hip je pričakovala, da se bo po loopingu pojavila majhna »pika«, ki bo brez padala pristala na aerodromu brez vsakih znakov poprejšnje oblike. Ali ta »pika« ni zgubila svoje oblike, mirno si je odprla vezi, tudi očala in »havbo« tov. Lavrica iz Jarš. »Pika« je torej ostala cela, tako kot je bila, ostal je samo še priimek — »Pika«.

Lepa in okrogla! Pika namreč. No, boljša polovica je bila navdušena glede krsta, ob prvi priliki bo zopet »sfrčala«. Ubogi pilot in še kaj! Drugo jutro ob pol 10. pod nebotičnikom. Na predvečer zadnje slovo. Pisma sem, pisma tja. Zbogom! Jutri gremo obiskat rabske noči! Sofer je bil točen, manjka je še en potnik, poznejši kolega pevec Jelačina, ki ima Pariz in svetovno trgovino za seboj, pa hiti v Novi — incognito, popolnoma nenajavljen, da preseneti nekoga in tako dalje. Polet je bil diven, res edinstven. Iz aviona so pred startom izstopili naš dramaturg Vidmar s familio in še nekdo, navdušeni nad poletom. Malo megle, sicer pa fino! Slovo kratko, moralne pridige, kot se gre in start. S to v. J. sva bila dopoldne sama. Za dopoldne jih je javljenih kar sedem, tako da bo gneča! Kar hitro smo bili nad Ljubljano, ogledali zaspance v megli, poskali nekaj ulic, obujali spomine in odšli v smeri Sušak. Pilot inž. Milovanović je posebej mirnost, radiotelegrafist ne prestando »spuščati« besede, da smo v zraku

in da sta potnika in posadka zdrava ter v najboljšem razpoloženju. No, o »najboljše« bi se dalo govoriti, razpoloženje je poglavje zase in ima več predalov. Malo sem, malo tja, pa navzgor in še smo se spuščali na Grobnicko polje. Pred hangarjem vse polno ljudi in potnikov. Šef centra g. Nikola Višnar najprijetneje pozdravlja, obenem se pa že posavlja od onih, ki hito proti Beogradu. Zasedli smo avtobus in kmalu pristali pred pisarno Aeropota na Sušaku. Do 2. ure sva se prebila s tolažbo pri dobri kapljici, ob dveh pa naju je ladja odpeljala v smeri Rab. Potnikov dovolj, sami belci, redko kateri nosi znake južnega sonca. Pretežno ženskega sveta, vseh ver in plemen. No, tudi obsegi in linije so različne... V prijetni jedilnici sva se s to v. J. vsedla na »kritično« točko, in študinala tje. Visoka sola je nič proti rezultatom. Nasproti naju črnolasa Sušančanka in visok mladenič, ki sva mu dala kar na slepo priimek »mrlja lepotica«, to pa zato, ker mu ni bilo prav nič vroče kljub trdemu ovrtniku in pisani kravati. Poleg dušni pastir, ki je imel obseg za tri, kar se je poznalo in izražalo tudi pri konzumu tekočine in drugih zadev. V dveh metrih razdalje je imel hvaležno poslušalko, ki je z nekako zamaknjenostjo poslušala pridigo o konkordatu. Mislim sem, da pod vročim južnim soncem zamrejo vse take strasti in zbude druge, lepše, prijetnejše. Tako le celo uro poslušanja ali bolje rečeno prisluškovanja mi je dalo spoznati vse »fine« konkordata. »Fine«, ki so plod razlage... Potem je hvaležna poslušalka odšla in pridigar je ostal sam. Črnolasa deklica in gospodin v trdem ovrtniku sta prišla že v tiho razvojno fazo ljubezni, kjer usta molče, zato pa tembolj govore oči in roke božajo. Tudi ta dva si je vzel na piko naš pastir in ju motil v nesklajeni sreči. Motil ju je, pa še kako, in mesto besed ljubezni sta hočes nočes — moras poslušala nadaljevanje pridige o edino aktualnem konkordatu. Nekaj časa, potem je pa zmajala ljubezen, poslovala sta se in odšla na krov. Kasneje sem ju videl tesno sedeča, kako sta opazovala galebe.

Tako smo ostali mi trije sami v jedilnici. »Kuda gospodo?« povpraša naš dragi sood. »Za Rab...« »Tamo je lepo,« odvrne in že smo bili skup. Pa zakaj na Rab, tam je res lepo, ali kar se tiče morale — joj, joj... Ko sem mu dejal, da me to nič ne moti, nasprotno, da je to še kar mikavno, me je zadel huj pogled. Grešnica ni za preobrniti, si je najbrže mislil in odšel. O konkordatu in »fine« mi ni utegnil pripovedovati. Kako mi je ustregel, res! Novi! Slovo od kolega, zagotovilo, da se vidimo na Rabu in že je odšel hitrih korakov po molu. Čim bolj smo se bližali Rabu, bolj nemirno so postajale deklice, pa tudi moški svet ni bil ravnodušen.

Rab, Rab...

Krik po življenju, soncu, ljubezni, prekrasnih nočeh, morju, zadrnicah in bežni sreči...

Ob 8. uri smo pristali. Morje sveta je promeniralo in čakalo novih gostov. Četrta ure za nami je prispel še »Zagreb«. Prvi, ki ga srečam, ko stopim na trda tla je bil — Pilek, bivši ravnatelj Nebojšičnik, ki sedaj ravnateljuje v »Prah«. Kar na brzo roko me je spravil pod streho v »Miramar«, ker je bila »Prah« nabito polna. No, v »Miramaru« je bilo res lepo, dobra postrežba in vse! Prvo, kar sem moral Pileku obljubiti, je bilo, da pridem v »Prah« na ples »Afrika«. Po dveh urah sem se pristal v Prah, si ogledal »Afriko«. Tam mora biti tudi naš ljubljanski veseljak Jelačin, sem si dejal in ga iskal. Ni ga bilo: pač tam v kotu sem videl nekoga, črnega kot Afričana. Na sebi je imel — bil je prav za prav skoro gol — krilo »a la Hawaii« iz morske slame, na nogah manšete, pa suho v roki, na glavi turban, v nosu »zlati« rinkel! Kak poglavar? Ne, kaj še, naš slovenski veseljak, ki je v treh jezikih povedal, da smo v Afriki in da je Afrika dežela, kjer je ljubezen vroča kot paprika... V treh jezikih: češko, nemško in jugoslovansko. Prišla je še godba, prav tako pravilno obložena ali slečena, kakor hočete, pa rinke v nosu je imela in tako dalje. Res, bili smo v Afriki... Do polnoči, tedaj pa z »Nirvano« ven, na morje, v mesečini s ruskimi balalačkami in plesom na krovu. Čudovita noč, zdi se mi, da sem šele to noč spoznal, kaj pomenijo rabske noči. Tu so padli vsi predsodki, parola je bila kaj enostavna: uživaj kolikor moreš. Je to pod gotovimi pogoji mikavno, drugače pa ogabno! To drži. Nikdo te ne vpraša, kdo si, kaj si, kaj še. »Im Rausch einer Nacht« se vse pozabi, mi je zatrjevala poljska Zidnica Alice, majhna, črna, ki je vse leto koprnela za Rabom... Hitro sem se poslovlil od premerne družbe in se z motornim čolnom potegnil nazaj v »Prah« v bar, kjer je zopet dirigiral Pilek s slovenskimi natankari. V Prah je res vse slovensko, tako da ti je kot bi bil doma. Noč je »stajala« do pete ure, pristali smo nekje ob zalivu »Eufemijes« v »Fifi« baru. Na prostem, ob zvoku harmonike. Jelačin je bil z nami in

v krasni mesečni noči je »metala« verze kar iz rokava. Evo, onega za poizkušnjo:

»Nasa zemlja se vrti in baje okrogla je — človek naj se veseli, ker usoda itak le svoja lastna pota gre...«

Bilo je to nekako ob 4. uri po polnoči, ko so vse maske padle in smo postajali zopet tiho, kar smo bili. Pred nami se je zibala razkošna jahta egiptskega podkralja Fuada, še razsvetljena, po morju so drsele zgodnje ali pa pozne jadralnice, tu pa tam se je čulo tiho pesem »O, Marijana...«, ki je še vedno šlager, nad nami v razko-

nem parku so bile pa vse klopi zasedene in v vseh jezikih sveta so si usta šepetala čudovite — laži...

Prva noč na Rabu je bila restlepa, za prihodnje pa postrežem še ostale in razgovor z mladim češko filmsko igralko Vero Ferbasovo, ki jo je odkril Vlasta Burian in kateri obetajo veliko kariero. Spoznal sem jo pod čudovitimi okolnostmi, njen najnovejši film »Uličnice«, kar bi se po naše dejalo »Navihanka«, ki smo jo videli v operi z M. Lubejcem in Pečkom. Simpatična blondinka je »šlager« Raba in ponos »Prah«. Kot rečeno: več pa drugič in pika! O.O.

Nebo in zemlja iz stratosfere

Iz stratosfere se podnevi ne vidi nobena zvezda

Julijska številka revije »Kosmos« obravnava vprašanje, kako se vidita zemlja in nebo iz stratosfere. Članek je napisan na podlagi opazovanj med ameriškim poletom v stratosfero 11. novembra 1935. Stratosferni balon se je dvignil takrat nad Južno Dakoto in dosegel je višino 22.000 m. Med dviganjem so posvečali stratosferni letalci posebno pozornost pogledu na zemljo in nebo. Zanimali so se pa tudi za zvezde in dnevno svetlobo. V višini 22.000 m se vidi zemlja 530 km daleč. To pomeni, da lahko pregleda gledalec iz te višine od severa proti jugu naenkrat 10 stopinj zemljepisne širine. V tej višini ima balon pod seboj skoraj že vse ozračje, točneje rečeno 96%. Lahko tudi rečemo, da je opazovalec tu že v svetovnem prostoru.

Zato so opazovanja iz te višine zelo važna. Zanimiv je že pogled, čim se dvigne stratosferni balon 10 km nad zemljo in prekorači s tem mejo med spodnjo plastjo ozračja in zgornjo stratosfero. Nad seboj vidijo stratosferni letalci čisto nebo, pod seboj pa zemljo daleč tja do obzorja in sicer tudi ob najlepšem vremenu močno zamegljeno. Oko sploh ničesar več ne

razločuje, toda fotografija z ultrarazločnimi žarki ujame na nji vse gore, reke, polja in naseljene kraje ter pokaže zelo jasno, da je zemlja okrogla. Sopačica, ki je vezala na obzorju zemljo z nebom, se je videla očesu kot bela proga. Nad njo so videli stratosferni letalci običajno bleedomodro barvo, ki je prehajala višje v znano temno modro, s katero se odlikuje čisto nebo.

Sele v višini 55 stopinj so videli letalci barvo neba, kakršne na zemlji nikoli ne vidimo. Nebo so videli temnomodro, skoraj črno. Škoda, da zaradi balona niso mogli ugotoviti, kakšne barve je nebo v zenitu, nad glavami gledalcev. Iz tega, da postaja modra barva neba tem temnejša, čim bolj se oddaljujemo od zemlje, sklepajo raziskovalci, da je iz stratosfere gledani zenit temen kakor noč na zemlji, kadar ne svetli luna, ne zvezde. Zanimivo je tudi, da se podnevi iz stratosfere ne vidi nobena zvezda. V stratosferi je torej solnčna svetloba še vedno tako močno razpršena, da se v nji slabo izžarevanje zvezd povsem izgubi. To je nov dokaz, da je prastara bajka o tem, da se vidijo z dna vodnjaka zvezde tudi podnevi, samo bajka.

Sonja Henie zaročena

O slavni hollywoodski filmski igralki in drsalci Sonji Henie se je že dolgo govorilo, da je zaročena s filmskim igralcem T. Powerom in da se namerava v kratkem omožiti. V pogovoru s nekim novinarjem je pa simpatična 19letna Norvežanka ovrgla te vesti, češ, da s Powerom za take stvari nimata časa, ker sta preveč zaposlena v filmih. Ko jo je za novinar vprašal, ali ho pogosto pisala iz Evrope, kamor se je nameni na počitnice, svojemu partnerju v Hollywood, je Sonja brž odgovorila: Pisati? Vsek dan mu bom telefonirala.

Iz tega se pa da sklepati, da vesti o njeni zaroki niso izmišljene. Sonja Henie se odlepila te dni s pamičkom »Queen Mary« v Anglijo, pozneje pa v svojo domovino, kjer si bo privoščila nekaj tednov zaslužnega počitka.

Dve letalski nesreči

V nedeljo popoldne se je blizu Osla pripetila strašna letalska nesreča, ki je zahtevala pet človeških življenj. Popoldne se je dvignilo nad Oslo večje potniško letalo, s katerim se je dvignilo pet kopalcev v kopalnih oblekah nad mesto. Ko je bilo letalo kadih 3.000 m visoko, so ljudje nenaodoma opazili, da se je desno krilo nekoliko upognilo in se je takoj na-

to odtrgalo. Letalo se je nagnilo na desno stran in z vso silo treščilo v morje. Med potniki so bili tudi udeleženci neke ekipe dičije v polarne kraje. Letalo je pilotiral znameniti norveški letalec Wideroog.

Oblasti so uvedle preiskavo. Domnevajo, da gre za napako pri konstrukciji letala. Letalo je bilo skoraj novo in so ga šele pred dvema dnevmi temeljito pregledali. Nesreča je dala povod, da so vze li iz prometa vsa letala istega tipa. Italijansko veleletalo družbe »Ala Vittoria«, ki vzdržuje zračni promet na poti Rim-Adis Abeba, je v nedeljo kmalu po startu na meji med Egiptom in Sudanom pri Wadi Halfu trčilo na tla. Pet moških posadke in štiri potniki so bili takoj mrtvi. Očitno nesrečo zatrujejo, da je pred nesrečo iz letala švignil ogenj.

Prvič je šlo, drugič pa ne

V znamenitem londonskem cirkusu se je v nedeljo pripetila strašna nesreča. Pastor Harold Davidson, član neke verske skete, po naravnih nekoliko ekscentričen mož, je svojim vernim ovčicam sporočil, da bo pridigal v levji kletki, da tako tudi praktično dokaže moč božje besede oziroma svetega pisma. Prvič je šlo vse glad ko, levj v kletki so ostali mirni. V nedeljo zvečer pa je pastor svoj pogum plačal z glavo.

Spet je stopil v kletko, držec v eni roki sveto pismo, v drugi pa popotno palico. Komaj je pa vstopil, so levji planili nanj in ga začeli trgati. V kletki je bila sicer tudi 16letna krotilica, ki je zverine razgledala, a pastorka ni mogla več rešiti. Nesrečnej je dobil tako težke poškodbe, da je kmalu umrl.

Višek neokusnosti si je pa privoščilo vodstvo cirkusa, ki je po strašnem dogodku razobesilo plakat naslednje vsebine: Pridite in ogledajte si leve, ki so raz, trgali pastorka in videli boste tudi ljubko njegovo 16letno rešiteljico. Seveda je letak vzbudil precejšnje ogorčenje in na zahtevo policije ga je moral lastnik cirkusa odstraniti.

V TEŽKIH CASIH

Bogat podjetnik vpraša svojega prijatelja veletrgovca: — No, kako se vam pa kaj godi in kaj počenjate? — Vsek dan vstanem točno ob sedmih in pozvonim slugi.

— Kaj v tako težkih časih morete plačevati še slugo?

— Ne, saj sluga nimam, pač pa mi je še ostal zvonec.

SENOČNA STRAN ŽIVLJENJA

Ko sta si stala oči v oči, sta se najprej ježno premerila z očmi, potem je pa prva spregovorila Stasa:

— Čim dalje, tem lepše. Ne zadostuje vam slediti mi, zdaj ste jeli še voluntiti za menoj.

Srdito jo je pogledal.

— Ne, je dejal in njegove besede so zvenele bridko in odsekano. — Ne, Stasa, dovolj je te igre! Če bi vedela, kaj miha te preste...

Stopila je k njemu in mu nastavila grlo.

— No!... Ne?... Ni ti toliko poguma nimaš? Čemu si torej prišel sem?

Kljubovala mu je namršnenih obrvi in porogljivo stisnjenih ustnic. Stisnil je njena gola ramena in ves iz sebe od jeze jo je krepko stresel.

— Dejal sem ti, da nočem slišati tega glasu, si razumela?

Videla je, da je tako razkačen, da se ga je treba bati. Nežno je zastokala:

— Robert... Boli me, ne stiskaj me tako.

Izpustil jo je in stisnil v onemogli jezi pesti.

Princesa Symianova

Roman

Mož se je zahihital. — Še nikoli nisem slišal, da bi bila samotna celica v Butyrki prijetno bivališče. Najboljše za vas in za njo bi bilo skrajšati ji to.

Ponovila je prestrašeno:

— Samotna celica? Mar so jo vrgli v samotno celico?

— O tem ste lahko prepričani, — jo je zagotovil s strupeno sladkosti.

Potem se je pa vrnil k prejšnjemu predmetu pogovora:

— Velja torej... Jutri?

Stasa se je vsa iz sebe obrnila.

— Ali mi ne morete dovoliti vsaj še enega dne? Pokazati se je hotel velikodušnega.

— Kar privoščite si ga... Za en dan ne gre.

— Ah hvala!

— Vendar vas pa moram še opozoriti, da je tista, za katero se zanimate, zdaj v gladovalki, — je dejal sladko.

— V gladovalki!

54

Te besede se je Stasa tako ustrašila, da je iztegnila roke, kakor bi hotela pregnati od sebe strahoten privid.

— Dobro, — je dejala z drhtečim glasom. — Jutri! Obljubljam vam to jutri! Toda opozorite jo!

— Ko bo zadeva urejena.

Prijel jo je za roko in ji jo poljubil.

— Vedel sem dobro, da se boste spametovali.

Passivno je prenesla njegov polkron in izpod čela je zrla za njim, kakor je odhajal. Od daleč ji je porogljivo zaklical:

— Zadržite svojega medveda!

Stopila je k ograji. Vratca krasnega avtomobila so se zaprla. Zarometi so razsvetleli cesto, potem so ožnili svetlobni stolci Corniche in avto je tiho odpeljal.

Zgubljena čela pod teko gorja se je Stasa vrčala k vili. Kar je prestrašena odskočila. Pred njo se je pojavila senca in ji zastavila pot. Spoznala je Roberta de Brancelina.

Ko se mu je bil Robert izmuznil in preplezal ograjo, je ostal Cantakoube sam ves zbezan. Do kaj dobro je poznal zakonik, ki je moral po njem večkrat listati. Cantakoube je dobro vedel, kaj se lahko zgodi, če človek prepleza ograjo tuje stanovanjske hiše.

— Br... se je stresel, — manjka samo še vlom, pa bi bilo vse.

Toda skoz vrzeli v kameniti ograji je Cantakoube opazil na tlaku tri v lumen svitu lesketa. Joče se bisere, ki so ga na moč zanimali.